

ŽENA IN DOM

7

TEA FISCHER
Foto Ufa

JULIJ 1937

LETO VIII

DR. OETKER - ju zaupanje daruj,
z njegovo pomočjo si srečo kuji

Nagradna knjižna izdaja

Ženska založba — Belo-modra knjižnica, Ljubljana,
Prečna ulica 2, razpisuje subskripcijo na

Izbrano delo Zofke Kvedrove
v 9 knjigah.

Uredita prof. Marja Boršnik in Eleonora Kernc.

Čas izida: Velika noč 1938 — Velika noč 1941

Zbirka slovenskih književnic

Kdor bo imel srečo, dobi *Izbrano delo Zofke Kvedrove*
zastonj.

Ugodnosti za subskribente:

Prva ugodnost: Vsak naročnik dobi z nagradno številko opremljen kupon. Na vsakih 50 naročnikov se izžreba po ena knjižna nagrada v knjigarniški vrednosti din 1000,- oziroma din 600,-; slednja se izplača na željo v gotovini. Vseh nagrad bo najmanj za din 24.000.

Druga ugodnost: Mesečno obročno odplačilo po din 29,- ali tromesečno obročno odplačilo a din 87,- ali 10% ni popust pri takojšnjem plačilu celega zneska din 532,-.

Tretja ugodnost: Vezano *Izbrano delo Vide Jerajev* po nižani ceni din 29,-.

Četrta ugodnost: Vsak prijavljen naročnik, ki pridobi založbi še enega naročnika na *Izbrano delo Kvedrove*, prejme v dar po eno knjigo, katero si izbere po seznamu.

Pišite po knjižni oglaš na zgornji naslov!

Vsem, ki se hočejo dobro odpočiti,
na znanje, da je na žimnicah iz
Masterlove žime najslajše spanje.

Predilnica za žimo

VILKO MASTERL

Stražišče pri Kranju

Zahtevajte brezplačne vzorce in ponudbe.

Brezskrbni dnevi po Sredozemskem morju na
luksuznem parniku

„KRALJICA MARIJA“

Pet zabavnih potovanj:

od 28. junija do 16. julija	cene od 5.000 din
od 17. julija do 3. avgusta	4.300 „
od 5. do 24. avgust	6.000 „
od 15. septem. do 26. oktobra	6.000 „
od 8. do 21. oktobra	3.500 „

Trst, Benetke, Dalmacija, Grčija, Grško
otočje, Rodos, Carigrad, Sirija, Ciper,
Palestina, Egipt, Capri, Napoli, Tripolis,
Sicilija, Smirna, Malta, Ajaccio, Monte
Carlo itd.

Informacije in prospekti:

**Jugoslovanski Lloyd a. d.
ZAGREB**

Gundulićeva ulica šte. 3

in vsi vodilni potovalni uradi.

TA VARSTVENA ZNAMKA
NA STEKLENICI

Vam jamči,

DA STE KUPILI ZA ČIŠČENJE VSEH
KOVINASTIH PREDMETOV, OGLEDAL IN
OKEN PRIZNANO NAJBOLJŠE SREDSTVO

Sidel

katero vsled kemičnih sestavin vse te predmete
ČISTI, POLIRA, OHRANI,
DESINFICIRA

PAZITE NA VARSTVENO ZNAMKO!

ZA MAMICO

lep praktičen voziček in za očka odlično kolo.

Oboje dobite pri nas za majhen denar in proti ugodnim plačilnim pogojem.

Šivalni stroji — kolesa — otroški

vozički. Naročnice popust.

S. REBOLJ & DRUG

LJUBLJANA, Gospodarska cesta šte. 13, Kolizej.

SVEŽOST PRI PREBUJENJU!

Kako prijeten je občutek, ko se zjutraj prebud mo z dobro spočitim udi! Samo nekoliko kapljic kolinske vode „Soir de Paris“ Vas o-veži, okrepi in ponovno poživi. Ta sijajna t-kočina je dvojno parfimirana z Vašim priljubljenim znamenitim parfomom „Soir de Paris“ Bourjois.

Eau de Cologne
BOURJOIS
★ Soir de Paris ★

Proti

debelosti

uporabljajte neškodljive

SLATINSKE TABLETE za hujšanje

sestavljene iz prirodnih
mineralnih soli
in rastlinskih ekstraktov

Proizvaja: Apoteka

Mr. Bahovec,
Ljubljana.

V vseh lekarnah 200 tabl.
din 69.—, 100 tabl. din
39.—, 50 tabl. din 24.—.

Reg. br. 14.213/34

SLATINSKE
TABLETE

SLATINSKE
TABLETE

ALI SE TRUDITE TUDI VI, DA BI IMELI TAKO PREKRASNO POLT

*in da bi znjo
presenetili
svoje tovarišice.-
To je
zelo lahko.*

Moški ne marajo grdega mastnega nosa in blesteče kože. Vlaga in mastne naslage prihajajo iz razširjenih znojnic. Vse to se zmeša z Vašim pudrom in tvorijo se male trde grudice, ki se vležejo v znojnice, jih razdražijo in še bolj razširijo in tako gre to brez prestanka. Zatečite se takoj k pudru Tokalonu, ki je odporen proti vlagi. Dajte nekaj tega pudra na prst potem pomosite prst v vodo in, ko ga potegnate iz vode — glej čudo! puder in prst sta suha. Puder Tokalon je zmešan s smetanovo peno in obdrži se na koži tudi pri deževnem vremenu, pri kopanju v morju ali med potenjem pri plesu v najbolj soparni plesni dvorani. Čudovite nove barve dajejo polti prekrasen videz, kakršnega prej nikdar niste imeli. Moški strastno ljubijo te nove barve. Te barve se zlivajo s kožo in nihče Vam ne bo mogel reči, ali ste napudrani, ali niste. Četudi je sestava teh novih barv dosti dražja, bo cene pudra Tokalon zaenkrat ostale neizpremenjene.

Otroci in kava. Ali smejo otroci piti kavo? Seveda, ampak mora biti kofeina oproščena in popolnoma neškodljiva kava Hag. Otroci, ki odklanjajo mleko, ga bodo, zmešanega s kavo, zopet radi pili. Znano je, da nežni otroški organizem prav močno reagira na kofein. Ameriški časopis „Clinical Medicine“ piše n.pr.: „Po opazovanjih dr. C. K. Taylorja je dognano, da so v šoli imeli najslabše rede tisti otroci, ki so pili največ kave. Ampak pomen kave Hag za razvoj otroka sega še mnogo dalje. Znanstveno je dognano, da kofein preide v materino mleko in da nervozne motnje matere čestokrat škodljivo vplivajo na otroka. Znano pravilo psihologije pravi, da so vplivi na otroka v najmlajših letih, da, celo še pred porodom, odločilni za vse življenje. Matere, ki skrbijo za blaginjo svojega otroka, bodo to upoštevale in redno uporabljale v svoji družini kavo Hag. S kavo Hag se ne odpoveste ničemu. Ona je pristna in zajamčeno neškodljiva zrnata kava najfinejše kakovosti, v okusu in aromi nepremljiva.“

Odgovori dr. A. F. Ferenčaka na stavljena vprašanja

Boleče in težke noge.

Velecenjeni gospod doktor! Prosim Vas, povejte mi, kako si je mogoče pozdraviti boleče in težke noge. Predvsem bi se rada znebila krvavih žilic, ki so se mi pojavile na stegnih, če je to sploh mogoče. Omeniti moram, da opravljam sama vsa gospodinjska dela ter sem zato primorana ves dan hoditi. Poskusila sem že z rednim kopanjem nog zvečer v slani vodi, pa ni nič uspeha. Bojim se zelo, da bi pozneje ne dobila krčnih žil, ker kri tako pritiska v noge. Tudi me noge sedaj spomladi najhuje bole.

Srečna bi bila in Vam zelo hvaležna, če bi mi dali dober nasvet.

S. R. iz K.

Odgovor:

Boleče in težke noge s krvavimi žilicami so najbrže že dokaz, da so v globlini skrite krčne žile. Dajte se torej po zdravniku preiskati! Kopanje nog v

Ona ve, kako važno je, če je sveža in privlačna. Odo-ro-no ji nikoli ne odpove. — Odo-ro-no je blagodejen, zanesljiv in prijeten.

Proizvaja se v jveh jakostih: Odo-ro-no »Regular« (rdeči) za normalno kožo; »Instant« (beli) za občutljivo kožo.

ODO-RO-NO

raznih odcedkih, obkladki, razna mazila in drugo Vam stanje lahko samo trenutno olajša, razvika boleznin Vam pa ne more zadržati. Samo temeljito vročno zdravljenje Vam lahko pomaga.

Slabi otroški lasje.

Moja dva sinova, eden ima 10, drugi 14 let, imata plave lase, mehke, suhe in vsak las razcepljen na dvoje ali troje. Kaj je vzrok in s čim bi se to odpravilo?

M. K. C.

Odgovor:

Vzrok tega obolenja las (Trichoptilosis) še ni dovoljno razjasnjen. Morda tiči za tem bledičnost, malokrvnost ali pa kako skrito obolenje pljuč. Potrebno je, da se takšnim lasem dodaja maščoba, v prvi vrsti pa da se odstrani vse, kar bi jih izsušilo in naredilo krhke. Česanje mora biti obzirno in rahlo in se ne smejo umivati z vodo in milom. Splošno zdravljenje z notranjimi sredstvi (železo, arzen itd.). Vendar je pri vsem tem uspeh problematičen. Največkrat izgine obolenje zopet samo, kakor je prišlo, ako ga ne zadrži kakšno lokalno obolenje lasišča (na pr. ekcem ali pa Trichophytia: bela do žolčkasta okrogla mesta na lasišču, na katerih so lasje blizu kože odlomljeni).

Ena, ki bi bila rada — debelejša.

Zadnjič se je oglasila ena — predebela, danes se pa oglašala ena — presuha.

Stara sem 25 let in sem mati triletnega sinčka. Tehtam samo 44 kg. Zdrava sem in vesele npravi. Appetit imam dober in spim po devet do deset ur. Samo po kosilu nikoli, ker opravljam vsa gospodinjska dela sama.

Poizkusila sem po zdravnikovem nasvetu že z arzenom in se hranila s presnim maslom, medom in mlekom (ceprav nerada), pa vse ni nič pomagalo. V Sloveniji sem tehtala 53 kg, zato je mogoče, da mi južni zrak ne ugaja. Tudi moj možiček bi želel, da bi bila malo močnejša.

Ob tej priliki bi Vas rada vprašala še za en nasvet: če res žena, kateri so zaradi velike vročine odpravili mleko

Potrošnja goriva na
sat samo za 70 para

Cijena: Din 325-

Upite i narudžbe

na

Osječku ljevaonica

železa i tvornicu

strojeva d.d. Osijek

z mrzlimi obkladki, ne bo imela mleka za druge otroke (prsi so bile zdrave). Željno čakam Vašega nasveta.

S spoštovanjem. N. N.

Prvi odgovor:

Ker ste sicer zdravi in veseli, imate slast in dobro spite, utegne biti vzrok Vaši vitkosti morda res v tem, da Vam južno podnebje ne prija. To je tolikanj verjetneje, ker pravite, da ste v Sloveniji precej več tehtali. Ker Vam, kakor omenjate, ni pomagala niti arzenova niti hranilna kura, ne kaže drugega, kakor da se vdete v usodo in v vitko linijo, za katero Vas, mimogrede povedano, prav gotovo zavida lepo število naših naročnic. Morda se sčasoma Vaš organizem privadi ondotnemu podnebj in tedaj se boste prav gotovo hitro zredili in okrepili. Če Vam dopušča čas, poskusite morda še z ležalno kuro, to je, da tudi podnevi po nekaj ur vsaj ležite, če že ne spite. Lahko pa poskusite tudi tole: v dveh desetinkah litra vode raztopite 12 kock sladkorja in popijte to pol ure pred kosilom in pol ure pred večerjo.

Vaša kava
je boljša
in cenejša

Pravim Franckom

Drugi odgovor:

Kdor Vam je to povedal, Vas je prav brez potrebe oplašil. Bodite brez skrbi: pri drugem otročičku bo vse spet v najlepšem redu.

LILAS CREME ZA PODNEVI IN PONOČI

je idealno sredstvo za nego kože in obraza. Po kratki uporabi da polti svežost in mehko. ČE SE HOČETE OBVAROVATI solnčnih peg, uporabite o pravem času LILAS CREMO in MILO. ČE HOČETE ODVRNITI škodljivi vpliv zraka in vetra, rabite samo preizkušano in znano LILAS DE CREME.

Prava samo iz lekarne MR. L. GAYER, ZAGREB, Ilica 79.

Dobiva se v lekarnah, drogerijah in parfumerijah.

Čemu imamo ušesa?

«Čemu imamo ušesa, Pepček?»
 «Da vidimo, gospodična.»
 «Kako to — ali se nisi zmotil?»
 «No, ko bi ne imeli ušes, bi nam padala čepica čez oči...»

Kino in zgodovina.

«Naš gospod učitelj je rekel, da ne smemo več hoditi v kino.»
 «Zakaj pa ne?»
 «No, če nas vpraša, kdo je bila Katarina Velika ali Marija Stuart, sliši: Greta Garbo ali Marlen Dietrichova.»

Težak račun.

«Tonček, torej poglej: mama je spekla potico in jo hoče razdeliti med štiri člane vaše rodbine. Kako stori to?»
 «Razdeli jo na štiri dele.»
 «Dobro. Pa recimo, da pride k vam teta Micka, na koliko delov bo mama potem razdelila potico?»
 «Potem je sploh ne bo — ampak jo bo brž skrila...»

Univerzalno zdravilo.

Mož je prišel k zdravniku z zlomljenim gležnjem.
 «In šele dvajseti dan prihajate k meni? Zakaj niste tega takoj storili?»
 «Veste — prosim — če kaj potožim, hoče moja žena takoj, da preneham kaditi!»

Škotska.

Meščan iz Aberdeena se je dal po peturnem prigovarjanju zavarovati zoper požar. In ko je slednjič podpisal pogodbo, je dejal agentu:
 «Tako, to je zdaj opravljeno, in zdaj, gospod, bi mi lahko pustili tu še škatlico vžigalic.»

Važen vzrok.

«In kaj imate prav za prav proti moji poroki z vašo hčerko, gospod Vrtovec? Saj ne pijem, ne kadim, ne kvar-tam...»
 «Saj to je tisto! Ali mislite, da bi mi bilo prijetno, če bi mi vas neprestano dajali za zgled?»

Pesnik!

Deček stoji na mostu in zre navdušeno proti zapadu, kjer nad obzorjem nebo rdi.
 «No, ti si pa res priden fantek,» pravi nekdo, ki je mimo prišel, «ker se veseliš lepega sončnega zapada. V tebi živi gotovo pesnik — ker ti ugaja sončni zapad!»
 «Zakaj — sončni zapad?» — se obrne k njemu deček. —
 «Naša šola vendar gor!»

Na sledu.

V uredništvo nekega lista je prišel mož, ki je bil naročil inserat, v katerem je obetal 2000 din nagrade tistemu, ki najde njegovega psa.
 «Kje je urednik?»
 «Ga ni tu.»
 «Kje je pisar?»
 «Ga tudi ni.»
 «Kje je glavni reporter?»
 «Tudi ta je odšel...»
 «Vraga vendar... Kje so vsi...?»
 «Iščejo psa...»

Pri doktorju.

Mali Jurček se je vrnil od strička doktorja.
 «No torej — kako je bilo tam?» ga vprašajo.
 «Prav lepo, striček je vzel takšno slušalo in je telefoniral z mojim trebuškom.»

Na tramvaju.

«Če ne boš takoj priden, dobiš vpričo vseh ljudi za-nšnico!»
 «In jaz bom sprevozniku takoj povedal, koliko sem star.»

ELIDA MILA

*— ljubijo celo najbolj
razvajene žene*

- Bogata mehka pena blagodejno vpliva na nežno kožo.
- Radi svoje izbrane sestavine polepšujejo polt in negujejo kožo.
- Obilni vonj ostane v milu do zadnjega ostanka in se še dolgo občuti na koži.

ELIDA MILO
CVETIC

posebno blago in učinkovito čudo-vitega vonja

Najša anketa

Ali ste za ločitev zakona ali proti njej?

Odgovori naročnic
na našo anketo

Spoštovana gospa urednica!

Če je mož tiran, če grdo ravna z ženo in otroki, če daje družini samo tretjino svojih dohodkov na razpolago, sam pa popiva in kvarta po gostilnah, če gre taka žena na sodišče in zahteva ločitev zakona — kdo si upa preči kamen nanjo? Moževa surovost je dovolj tehten razlog za ločitev zakona. Čudim se Vašim naročnicam, ki govorijo o ločitvi kot nekakšni strašni in vsega zgražanja vredni stvari. Zakaj se ne zgražajo rajši nad surovostjo nekaterih mož? Zakaj se ne zgražajo nad brezsrčnostjo očetov, ki svoj zaslužek brezvestno zapijejo in zakartajo po gostilnah, ko jih otroci zama prosi obutve, obleke, šolskih potrebščin in mnogokrat celo kruha! V tem primeru najde žena pri sodišču pravico.

Trpela sem z otroki vred kakor grešna duša v zakonu. Odkar sem ločena, sem začela novo življenje in zdaj skoraj ne morem verjeti, da sem deset dolgih let vztrajala v takšnem peklju. Edino, kar mi greni življenje, je zavest, da je toliko brezsrčnih in brezčutnih ljudi, ki kar po videzu sodijo, ne da bi si stvar ogledali od blizu.

Ne zamerite, spoštovana gospa urednica, da je moj odgovor tako dolg. Sprejmite lepe pozdrave od ločene matere treh otrok.

Cenjeno uredništvo!

Vaša anketa o problemu ločitve je zelo zanimiva, ker se mnjenja tako krešejo. Zanimivo je tudi dejstvo, da se oglašajo več deklet kakor ločenk. Že stari Goethe pravi: «Teorija je siva — praksa pa zelena!» Dokler deklet ni poročeno, sili v zakon, kakor hitro je v njem, vidi, da je v kletki, iz katere ni izhoda brez občutnih bolečin. Vsaka operacija je tvegana zadeva — je igra na kocke ali loterija, kakor hočete. Predpsem pa, drage moje, problem zakona in problem ločitve. Dokler bodo trajali predsodki in postave, ki jih je kovala človeška roka, sestavljal pa človeški razum, ne da bi se oziral na srce, bo ostal ta problem nerešen. Vrh vsega tega pa je največ odvisno od individualnosti žene. Koliko jih je med nami, ki lahko žive brez ljube močnejše polovice? Koliko jih je, ki so junaške in močne dovolj, da si nalože križ na rame in prevzamejo skrb za osakdanje življenje in boj za obstanek svoje družine? Večina bi kaj kmalu odpovedala! To naj bi bilo povedano ženi igrački, ki se je naveličala možička pojčka in grabi za novo lutko...

Ženi pa, ki stori korak ločitve premišljeno in iz dobro pretehtanih razlogov, ženi, ki čuti, da prenese svo tvegano težo življenja lažje ko despotizem moža, svetujem: «Čim prej, tem bolje».

Zivimo v strašno hitrem tempu — tako rekoč kondenzirano življenje, in vendar bi moralo deklet dalje časa premišljati, preden se odloči za tega ali onega. Zunanost ni vse — mnogo več je duševna harmonija. Dve bitji, ki se združita za vse življenje, naj bi bili duševna in telesna harmonična celota, kar primanjkuje njej, naj bi dopolnjeval on ali obratno. Prav nič se nisem zgražala nad Weiningerjevo knjigo: «Spol in značaj». Že v naravi vidimo, da se istimensko odbija, razno pa privlači. Zakaj naj bi bilo v zakonu drugače? In — ali ne najdeš res dosti «bab» v moški obleki in dosti moških v ženskih krilih! Zalostno je dejstvo, da pridemo do spoznanja šele tedaj, kadar je prepozno. Če tvegamo ločitev, pustimo kakor vsaka operacija tudi ta svoje rane, ki jih zaceli morda čas ali pa tudi ne. Da pri tem ni brez nedolžne žrtve, je skoraj jasno kakor beli dan. Zato pa dekleta: «Premislite, tehtajte in primerjajte, preden se odločite — pozneje Vas bo bolelo!».

Ena, ki je tudi ločena.

Spoštovana gospa urednica!

Tudi jaz bi rada napisala nekaj vrstic k Vaši anketi. Mislim, da ni greh, če se zakonca sporazumno in mirno razideta, če sta spoznala, da ne harmonirata in da bosta bolje živela, če se ločita. Nesmiselno se mi pa zdi, če se gredo ljudje zaradi kakšne malenkosti ločit. Nekatere naročnice so svetovale, naj bi si dekleta pred zakonom dobro premislila, kakšnega življenjskega tovariša si izberejo. Toda praksa je pokazala, da šele v zakonu spoznaš življenjskega druga, in na žalost se nismo pri nas tako moderni, da bi poznali zakone na poizkušnjo, kakor v nekaterih drugih deželah. Zato tudi ne obsojam, če se kdo iz tehničnih razlogov loči. Seveda pa je prav, da dekleta ne drevijo brez premisleka v zakonski stan.

Žena, ki je srečno poročena.

Draga gospa urednica!

Dovolite mi, da se tudi jaz oglašim k Vaši anketi «za ločitev zakona ali proti njej».

Da je dandanes toliko ločitev, in to v oseh slojih, je po mojem mnenju pripisati izpremenjeni vzgoji deklet. Naše prednice so se pač vzgajale vse v tej smeri, da bodo prej ali slej dobile moža in da ne ostane katera, milo povedano, neomožena. Kakor hitro se je dekletce zavedelo razlike med moškim in žensko, je bila vsa njena vzgoja usmerjena v to, da bo svojemu možu-gospodarju odana in potrpežljiva, izkrajka, da bo znala biti možu sužnja in se sama smatrati za manj vredno bitje. To deklet je torej bilo pripravljeno na vse težave zakonskega življenja in je tudi vedelo, da mora to življenje prenašati do smrti tiho in pokorno. In kaj bi tudi pomagalo, če bi se postavila po

robu? Da bi šla domov, kjer so morda komaj čakali, da bi jo oddali, ne, bila bi nedobrodošla. Na službo niti pomisliti ni mogla, kajti takrat je bilo sramota, da bi šla žena v službo. Kot ločenki se ji je življenje obetalo prej slabše ko boljše. Koliko je taka žena duševno trpela, o tem ne bom govorila.

Dandanašnja mati je vzgojo dekleta toliko izpremenila, da mora hčerka čas, ki bi ga sicer porabila za pripravo in čakanje na ženina, izrabiti za uk in poklic. In dandanes si zna vsako deklet zaslužiti svoj kruh s svojim lastnim delom, osled česar je bolj samostojna in samozavestna. Če se to deklet poroči, bo iskalo v možu le tovariša, sebi enakovrednega in enakopravnega. Prav to je pa tisto, kar malokateri mož razume, kajti pri njem se vzgoja ni izpremenjala v tej smeri. Može se prav za prav za zakon niso vzgajali, njim je pač prešlo že v kri, da mora biti žena vedno pokorna in ponižna dekla, ki se udinja svojemu gospodu. Zato mislim, da so možje v večji meri krivi ločitev ko žene, ker oni niso vzgojeni za zakon, ki naj bi slonel na medsebojnem tovarištvu in spoštovanju.

Končno naj povem še, da sem za ločitev samo v tehle primerih: če je zakonski tovariš surovež in pijanec, če je nezvest in če noče skrbeti stanu primerno za svojega zakonskega tovariša in otroke. To so primeri, ki so po mojem mnenju najbolj tehtni pri odločitvi za ločitev, vse drugo naj bi se pa izkušalo rešiti, posebno kjer so otroci, na pameten način med zakoncem tako, da bi eden in drugi toliko popustil, da bi bilo življenje znosno in da bi se družina ne trgala, ampak da bi se ohranila lepo v celoti.

Prijazno Vas pozdravlja Vaša

M. S. z Jesenic.

Ta ljubezen...

Studiram tehniko, kar mojim staršem že samo po sebi ni nič kaj po volji. Še manj jim je pa po volji to, da sem se sedaj še zaljubila v nekega študenta. Prepri in očitki so na dnevnem redu. Sem edini otrok in zlasti oče je vedno sanjaril o tem, da vzamem moža, ki bo nekoč prevzel njegovo obrt. Svojega očeta imam zelo rada, in zato mi je res hudo, ko vidim, kako mu to greni življenje. Kaj naj storim, da se povrtna v našo hišo spet mir in sloga?

A. S.

Odgovor. Skušajte se vsem tem neprijetnostim na kolikor mogoče miren način ogniti, kar Vam ne bo tako težko. Oba še študirata in gotovo želite oba, da študije tudi končata. Torej se Vama še prav nikamor ne mudi. Priliko pa imata, da se na univerzi vsak dan vidita in najbrže tudi še kje drugje. In na to se za zdaj vsaj za nekaj časa omejita. Delajta pridno in vztrajno, da čimprej dosežeta vsak svoj cilj. Ko bosta tako daleč in če bo vajina ljubezen še prav tako živa, kakor je zdaj, sem prepričana, da bodo Vaši starši prav gotovo, in še z veseljem in ponosom, privolili v Vajino zvezo.

Popolnoma zdrav je bil ta zob, vendar ga ni bilo mogoče rešiti. Vzrok je bil zobni kamen. Kdor pravočasno ne pazi na nevarni zobni kamen, mora računati s tem, da se bodo tudi njegovi zobje razmajali in morda prerano izpadli.

Uporabljajte redno Sargov Kalodont! V Jugoslaviji vsebuje samo Sargov Kalodont znanstveno priznani, na klinikah preizkušeni sulforicin-oleat dra Bräunliche. Odpravlja polagoma vendar zanesljivo zobni kamen, prepreči njegovo ponovno tvorjenje ter Vas obvaruje te velike nevarnosti.

SARGOV

KALODONT

proti
zobnemu
kamnu

★ Prijetno poživilo: Kalodont voda za usta! Koncentrirane sestavine, izborna razkuževalno sredstvo, varčna v uporabi.

Vaše knjige

se že tiskajo!

Veliko naročnic nas je že vprašalo, kakšne bodo letošnje knjige, ki jih že nestrpnost pričakujejo. To je dokaz, kako potrebne so jim naše praktične gospodinjske knjige. Vsem tem in drugim sporočamo, da se knjige že tiskajo in da bodo, tako smo prepričani, izmed vseh, kar smo jih doslej izdali, letošnjih petih gospodinjskih knjig najbolj vesele, ker so vse tako poučne in koristne.

„Spol in usoda“ Prvo knjigo, ki jo dobe naročnice konec avgusta, je spisala avtorica, ki jo vse že poznate, gospa Angela Vodetova. To je knjiga: «Spol in usoda». Poročilo o njej prinesemo v prihodnji številki. Že danes pa lahko povemo, da bo ta knjiga obravnavala vprašanja, ki se tičejo vsake ženske. Vemo, da bodo po tej knjigi slovenske žene segale prav tako, kakor po njeni knjigi «Žena v sodobnem svetu», ki je bila v nekaj mesecih razprodana. Tudi knjige «Spol in usoda» bomo tiskali samo toliko, kolikor je bo naročenih. Zato naj naročnice, ki še niso poslale naročilnice, to še danes store, da ne bo zamere, ko bi knjige zaradi prepozne naročila ne dobile. Ta knjiga bo stala za nenaročnice 30 din. Naročnice pa dobe to in še štiri druge knjige s poštnino vred za 37 din.

„Od zakona do ljubezni“ Druga knjiga bo poljudno znanstvena razprava «Od zakona do ljubezni», ki jo je spisal češki zdraviliški zdravnik dr. Jožef Löbl. Ta knjiga je prevedena že v vse kulturne jezike in je nekakšen katekizem za zakonce.

„Kako naj se žena neguje“ Tretjo knjigo «Kako naj se žena neguje» izdamo na zahtevo številnih naročnic. Spisala jo je berlinska specialistka za kozmetiko dr. Margareta Raunertova. Knjiga, ki ima nazorne slike, je izvrstna svetovalka za vsa vprašanja, ki se tičejo nege in higiene telesa ter polepšanja obraza in telesnih oblik.

„Za pridne roke“ Četrta knjiga gospe Angele Podgornikove «Za pridne roke» (osma knjiga: različna ročna dela in tehnike) je namenjena našim marljivim naročnicam. Ta knjiga bo za vse neprecenljive koristi. Za vsa ročna dela so pridejani vzorci, slike in risbe. Že eno samo ročno delo, ki si ga bodo napravile po tej knjigi, jim povrne malenkostno naročnino za vseh pet knjig.

„Gospodinjski koledar 1938“ Peta knjiga bo pa naš gospodinjski koledar za leto 1938. z različnimi praktičnimi in preizkušenimi nasveti, ki Vam bo za vse leto, kakor Vam je bil že tudi doslej, knjigovodja za Vaše gospodinjske izdatke. Poučil Vas bo, kako lahko na koristen način ob pravem času varčujete. Tudi letošnji koledar bo imel veliko slik in poleg praktičnega dela tudi precej zabavnega berila.

Od avgusta dalje Vam vsak mesec priložimo po eno knjigo. Kot naročnica «Žene in doma» dobite vseh pet knjig (500 do 560 strani) za 37 dinarjev. Tiskali jih bomo toliko, kolikor jih bo naprej plačanih. Položnico smo priložili četrtri številki. Če še niste nakazali teh 37 dinarjev, potem to še danes storite. Če ste položnico izgubili, dobite drugo za 25 par na vsakem poštnem uradu. Na to položnico zapišite: «Žena in dom», uprava, Ljubljana, št. 15.409.

Če želite še kaj pojasnil, pišite na

UPRAVO „ŽENE IN DOMA“

LJUBLJANA

Dalmatinova ul. 8.

ena in dom

Drage naročnice in bralke!

Predvsem Vam želimo prav prijetne počitnice, resničen oddih in okrepitev, da boste pozneje spet laže kos svojemu delu. Ni važno, ali preživi človek oddih ob morju, v lepem planinskem kraju ali doma. Tudi v skromnem mestnem stanovanju si lahko pripravimo prijetne počitnice! Gospodinja naj si uredi kuhinjo tako, da bo zmerom že opoldne poskrbela za večerjo, da ji zvečer ne bo treba delati. Z otroki se bo potem lahko vse popoldne kopala in solnčila, in če se bo gospodinja malo spočila in oddahnila, bo imela od tega vsa družina korist. Izleti v okolico ne stanejo dosti denarja, malico si lahko nesete s seboj, in kako prijetne so take južine sredi gozda! Da, tudi z majhnimi dohodki in v najbolj skromnih razmerah si lahko privoščimo po enkrat na leto malo oddiha in počitka. Izumljiva gospodinja si bo brez dolgega premišljevanja uredila prijetne počitnice.

Tiste pa, ki živijo v tako srečnih razmerah, da morejo preživeti počitnice na kmetih ali v kakem letovišču, naj se pa včasih tudi spomnijo na nas. Svojim znankam in prijateljicam pokažite naš list in knjige naše založbe „Evalit“. Hvaležni Vam bomo za vsako naročnico, ki nam jo pridobite. S tem ne koristite samo nam, temveč tudi sebi. Taj je vsem znano dejstvo, da je list tem boljši, čim več naročnikov ima. In založba, ki ima veliko naročnikov, lahko izdaja lepše in boljše knjige, medtem ko mora skromna založba varčevati s papirjem in s stroški za avtorske pravice. Ne pozabite svojim znankam omeniti tudi naših gospodinjskih knjig, ki jih izdamo vsako leto. Pet dobrih gospodinjskih knjig za borih 37.— din si lahko vsaka gospodinja privošči.

Da bi prav vse v zadovoljstvu preživele počitnice, iskreno želi

uredništvo.

1937 ŠTEV. 7
JULIJ
* LETO VIII *

Naročnice, ki še niso plačale naročnine za drugo polletje, prosimo, da jo še danes nakažejo. Položnica je priložena. Priložena je mehkovezana knjiga Agnes Günther: Dušica Rožamarija, III. in IV. del. V platno vezana knjiga bo priložena prihodnji številki.

Mimo življenja

ivo je puhnil dim pod oblake, kakor da je ves čas skozi predor zadrževal dih in je šele v tem trenutku izpraznil svoja ogromna železna pljuča. Lokomotiva je rezko zapiskala. Konec predora.

«Magda, zapri oči! Ena-dve-tri! Zdaj poglej!» Magda je odprla oči in se radovedno zazrla skozi okno kupeja. «To je morje? Mama!» V okviru zredčenega dima je Magda zagledala sliko. Mlečnomodrikasti soj, v meglo zaviti, tajinstven, miren, brez obzorja... «To je morje?» Magda je zadrhtela. S širokoodprtimi očmi je sprejemala vso lepoto do zdaj neznanega, veličastnega. Mati ni odmaknila pogleda od hčerkinega obraza. Radovala se je tega sprejetja, prekipevajočega, strastnega. To da je njena Magda? Tisto bitje z vedno negibnim bledim licem? Tisto dekle, ki ob največjem veselju in najtežji žalosti le z ustnicami zadrhti in skloni glavo? Njeno ubogo dete! Ki nima pravice do radosti in rajanja, ki je prikovano le na samoto.

Magda je široko odprla vrata in razmaknila zavese. Vsa se je prepustila božajočemu, svežemu poletnemu jutru. «Na morju!» je vriskalo v njej. V zraku je trepetalo od toplote jutrnjega sonca. Magda je odprla svoja čustva, da zajame vso to krasoto, da si napolni dušo in mozeg z jasno modrino in toploto za tiste dni, ko bo srce najbolj zmrzovalo. Globoko pod njo, na cesti, je zmotil mirno, mehko minuto smeh zgodnjih kopalcev. Magda se je sklonila čez okno. Sami mladi ljudje, po dva in dva. Živih src, v kriččih barvah in površnih čustev. Zmotili so jo v njenih sanjah. Spet je padla senca sveta na vse lepo in mirno v njej, tistega sveta, polnega življenja, hrupa, ljubezni, razbrzdanosti in norosti, ki ga Magda ni poznala in ki se ga je bala. In vendar ni mogla odtrgati pogleda od smejočih se dvojic na cesti ob obali. Za njimi je sledilo njeno hotenje, njeno bolno hrepenenje. Hrepenenje po svetu, ki se ga je bala.

Ne želja po samoti, strah pred ljudmi je gnal Magdo vsak dan na samotne skale zunaj mesta. Samo mati jo je spremljala. Tam se je prepustila valovom, škropila, se potapljala. Smehljala se je z valovi in se z njimi pogovarjala. Vesila se je čez skale in se razveseljevala ob pljuskanju v kotanjicah med čermi. Mati je sedela v senci pod oljkami na bregu. Zdaj pa zdaj je dvignila oči od ročnega dela in pogledala proti Magdi. Tu na letovišču ji je seglo vse bolj do zavesti, kako krivično je prikrajšala usoda njenega ubogega otroka. Tu, sredi lepote in divnih mladih bitij, se je vse bridkeje oglasil ranjeni ponos matere.

Iz oddaljenega kopališča je veter v sunkih prinášal zvoke glasnih klicev in smeha. Magda je stala do pasu v vodi. Prisluškovala je oddaljenemu hrupu v kopališču. Hrepenenje, vedno čuječe, le s silo prikrito, se je grenko razlilo po potezah. «Ali jim zavidam? Ne,

ne! Naj le bodo srečni, veseli. Naj uživajo mladost. Jaz je nimam. Naj jih ne moti moja uboga pojava. Naj le vriskajo in se vesele. Samo s svojimi pogledi naj mi prizanašajo!» Magda ne mara njih sočutja. V vsakem velikodušnem pomilovalnem pogledu se reži skrita misel. O, Magda se dobro zaveda, da je vsa velikodušnost in sočutje le prikrito podzavestno veselje nad lastnim neizkaženim telesom. Magda se boji tudi njih brezbrzičnih pogledov. Ne mara jih, ker gredo preko njenega nelepega telesa, preko njenega srca, kakor da ga nima. To boli, pritiska k tlom, tepta. «Ali razumete, ljudje božji? Tudi jaz sem na svetu. Ali čujete? Vidim sonce, morje, vas! Imam srce in dušo, kakor vi! Poznam hrepenenje, napojeno s trpljenjem velikega pričakovanja. Želim si ljubezni, mnogo, mnogo ljubezni! Moje želje niso utihnile, ker ne smejo upati na izpolnitev! Pretesne so prsi, želje so vse silnejše, hrepenenje prekipevajoče, ki duši! Tudi meni se hoče sonca, smeha, tudi jaz hočem svoj delež na sreči, saj sem človek kakor vi! Moja čustva čakajo odprta, da objamejo vsaj majhen košček sreče, ki ostane drugim od prenapolnjenih src. Ali čujete ljudje?»

Iz oddaljenega kopališča, iz srede razposajenosti, ji je veter prinesel v odgovor vriskajočo pesem mladosti — srebrn smeh.

Vsako popoldne je hodila Magda z materjo v kopališčni park. Sredi visokih košatih palm je stal godbeni paviljon. Magda se je plaho ozrla okrog sebe in sedla v pleteni naslanjač. Potem se ni več premaknila. Mehka melodija se je razlila po parku in zajela vsa srca, da je potihnil hrup. Magda je sanjavo zrla v paviljon. Rahlo je odprla ustnice in sledila zvokom s tistim nenasitjem, da bi ne preslišala niti najmanjšega tresljaja v zraku. Vsa trpkost in plahost je izginila z njenega obraza. V zraku je pelo, vriskalo kakor pojoča pomlad, ječalo in jokalo, se izgubljalo. Mati se je ozrla v Magdo. Začudilo jo je, ko je gledala v negibni obraz in opazila topli sijaj v njenih očeh.

Godba je potihnila. Melodija, otožna in strastna, je izzvenela v oddaljenih kotičkih parka. V naslanjačih je na novo završalo. Žive debate o najnovejših doživetjih in kritika oblek. Le Magda je mislila še na pesem. Kapelnik je odložil taktirko in se ozrl naokrog. Pogled mu je bežno šinil preko vrst teh površnih ljudi, ki jim je trenutek prej zgrabil srca s svojim bogatim ustvarjenjem, a so hip nato pozabili na njegov dar. Zagledal je sijaj v Magdinih očeh, ta topli sanjavi pogled, ki je govoril o razumevanju, ki je obžaloval, da je pesem utihnila. To dekle z bledim, bolnim licem, elegantno, in vendar tako revno, je bilo morda edino bitje, ki je razumelo silo ustvaritelja v njem. Hvaležno ji je vrnil pogled. Magda je zardela. Gorko in neznano ji je šinilo do srca. Saj to ni bil vsakdanji sočutni pogled. Pogledal jo je človek, resno in toplo, in ni bilo zasmeha v njegovih očeh. Vsa trepetajoča je vstala in prišla mater za roko.

Magda ni strpela v hotelu. Hitela je v gaj, da v samoti še enkrat preživi in zamišljena presanja prvi jasni, srečni trenutek svojega življenja. Tako nenadoma, nepričakovano je prišlo čez njo. Novo, vroče čustvo jo je zagrnilo kakor razburkano morje in ji vzelo vsako možnost treznega razmišljanja. To pozabljeno bitje, vedno pripravljeno, da se plaho umakne v skrito ozadje, da bi ne vzbujalo pozornosti in nevšečnih občutkov, to bitje z brezmejnimi trudnim hrepenenjem in samozatajevanjem v samobolju, se je zdaj oklenilo z vso žejno silo plahe slutnje o sreči. Razum je mrzlo odganjal upe, srce pa je prosilo, pro-

silo, kričalo. «Kaj češ, sirota, sklepati na en skromen človeški pogled?» A v vsaki izgovorjeni besedi, v vsakem gibu in smehljaju je trepetalo in jokalo hrepenenje po njegovih očeh. Brez vsebine so minevale dolge ure v vročičnem čakanju na praznik kratkih, srečnih minut, da bo smela spet gledati v njegov lepi resni obraz.

Če se je nebo potemnilo in je burja bičala preplazene valove, se je Magda stisnila v kot in strmela v svinčene viseče oblake, kdaj se bo nebo raztrgalo. Da bo spet lahko sedela v pletenem naslanjaču in delila pesem z njim. Upokojilo se je nebo. Zaplamenelo je sonce in se prelivalo v gorah valov.

Ko so se spet srečale njene oči s kapelnikovimi, je bilo izbrisano vse premagovanje in trpinčenje v bolestnih dvomih in zadušeni vsi klici razuma. Zametala je trezna svarila v svoji notranjosti, lažno si je dopovedovala, da ne pričakuje ničesar od njega. Čutila se je bogato, ker je skrivalo njeno srce prvo trnjevo sladkost ljubezni. Varati je hotela svoja lastna čustva.

Šele v poznih popoldnevih, ko je skrivaj odhitela na svoj mirni kotiček nad morjem, sredi negibnih agav, ko je zadnja minuta izgorela v žareči, potaplja-joči se obli v morju, se je blaženo in brez pomislekov prepustila sladkemu občutju, da ni sama s svojim čustvom, da tudi njej poje življenje pesem, po kateri umirajo vsa srca. Z žejnimi usti je čakala in poslušala pljuskanje in prelivanje valov. Na hotelskih terasah so se zasvetile prve luči...

V gaju je oživilo. Zašumelo je v temnih vrhovih dreves, v visokih palmah je šustelo. Zavel je močen

veter in razgibal tajnost molčečih dreves, ki so čula šepetajočo pesem srca vseh, ki so se izprehajali po ozkih potih in si v mraku iskali oči. Magda je zazeblo. Rada bi našla pot, da bi neopaženo zapustila svoje mesto, da bi ne motila srečnih src. Pesek je zaškripal. Magda se je odmaknila za drevo. Čakala je kakor kip v svojem zavetju, izmučena od stoterih sladkih misli.

Takrat sta prišla mimo, komaj seženj oddaljena od nje. Ujela je nekaj šepetajočih besed. Hipoma je začutila utrujenost v kolenih. Spoznala je obraz, ki se je nagnil k dekletovim lasem, spoznala je te velike temne oči. Za hip ji je srce prestalo utripati. Še je videla, kako se je dekletce tesneje ovilo njegove roke, kako sta se postavili privili druga k drugi, nato ju je vzel mrak. Vsa blede se je naslonila na deblo in zaprla oči. Čutila je, da so ji lica splahnela. Trudoma je premaknila nogi in se skrušena prisilila na pot. V vrhovih je zajčalo. V odprti planoti nad morjem se ji je veter zagnal v potno čelo in ji razčesal lase. Dobro ji je delo to vihanje v zraku, šumenje in preli-vanje, bučanje in hropenje odprtega morja, ki naj bi razvpilo njeno bolelost, njeno razdrto, razdvojeno, osamljeno notranjost.

V žaru mladega svežega jutra, ki je dihnilo izza pokojnega umirjenega morja, se je razdelil mrak. Šepetajoči valovi so se kakor prestrašena deca razbežali po vetrovih. Negibne agave in mračne sive skale so molče strmele v vodo kakor prevzete od svojih skrivnosti.

Magda se je dvignila s klopi. To noč je spoznala, da bo vodila njena pot le mimo življenja.

Frederic Boutet:

Petdeset let

Profesor Martinel je moral doživeti petdeset let, da je naposled spoznal, da je na svetu še marsikaj drugega kakor zgodovinska dela, ki jim je z živim ognjem posvetil svoje življenje in ki so ga proslavila. Četrtek je bil, v jeseni, ko je to spoznal. Ob navadni uri je stopil v jedilnico, in tedaj mu je rekla njegova sestra nekoliko zmedeno:

«To je pa Geneviève Fargeova, najina nečakinja.»

Pogledal je kvišku in opazil vitko, lepo, črno laso, mlado žensko z nežnimi sinjimi očmi. Njen obraz je bil kakor cvet in njena usta kakor svež sadež. Te dve primeri sta se vsilili profesorju Martinelu, čeprav je imel drugače prav malo nagnjenja do poezije. Nekoliko nerodno je stisnil mladi ženi roko.

Med kosilom je komaj izpregovoril nekaj besed. Njegova sestra je to pripisovala zatopljenosti v delo. Profesor je namreč pisal knjigo, v kateri je dokazoval, da so Ameriko odkrili prav za prav skandinavski morski razbojniki. Toda ko je bil spet v svoji sobi, se mu je zdelo, kakor bi bil pred nečim ušel v zavetje med svojimi knjigami.

Profesor Martinel se ni mogel spomniti, da bi bil kdaj mlad. Res so tudi

njega prevzemale okoli dvajsetega leta razne neumnosti, toda vso preteklost mu je prepodila dela polna sedanosti, v kateri ni videl nobenega ženskega obraza razen resnih, mirnih črt svoje sestre, ki je že dvajset let živela vdano in molče ob njegovi strani, ga obdajala s svojo skrbnostjo, mu pomagala pri delu in se navduševala z njegovo slavo.

Nekaj tednov pred tem četrtkom mu je rekla:

«Davi sem dobila zelo žalostno pismo. Ali se še spominjaš Geneviève Fargeove? Saj veš, to je sestra najine sestrice Leontine. Pred dvanajstim leti si jo videl... Zdaj je v dvaindvajsetem letu. Zelo nesrečna je. Lani se je omožila, zdaj pa jo je mož zapustil. Slab človek je. Ubogi otrok bi bil od obupa skoraj umrl. Zdaj je čisto brez družine in prosi mene pomoči... Ali ti ne bi bilo nerodno, če bi stanovala pri naju, dokler se ne bo ločila?»

«Ljuba Matilda,» je odvrnil profesor brez misli, «kar skleneš, je zmerom najboljše.»

In zdaj je sedel v naslanjaču pred svojo delovno mizo in bral začeto delo. Toda tega, kar je bral, ni razumel. Čisto druge reči so se polastile njegovih misli; lesket nežnih oči, ljubkost obraza, lahen vonj, dotik nežne roke, gibkost otožnega, mladega glasu...

*

Nekaj tednov je minilo. Profesor je iznenada opazil, da je njegova obleka vsa razmalhana in njegovemu stanu neprimerna; dal si je ukrojiti dve prav elegantni obleki, in njegove samoveznice so začele postajati zapeljive. Iz njegove brade so izginile sive dlake in no-

va pričeska je pokrila njegova nagubana senca. Nič več ni posvečal vsega svojega časa delu. Čas razvedrila po delu se je začel čedalje bolj širiti. Tega se je gospodična Martinelova izprva zelo veselila, saj se ji je že dolgo zdelo, da se njen brat preveč ukvarja z delom. Pa tudi zaradi Geneviève ji je bilo prav, da je imela zdaj vsaj malo zabave. In mlada žena je res našla spet veselje do življenja, svojo veselost, zvedavost in ljubkost. Neutrudno se je pogovarjala s profesorjem. Gospodovalno je udrla celo v njegovo delovno sobo, spravila njegove knjige v nered, ga povpraševala po tisočih rečeh in kazala neverjetno zanimanje za njegovo dolgovzno razlaganje. Brez bolečin, da, celo z navdušenjem je profesor gledal, kako se počasi otreša svojih tridesetletnih navad. Samo še malo je delal in nič več tako dobro kakor prej. Začeto delo o skandinavskih morskimi razbojnikih se ni pomaknilo dalje, čeprav ga je že davno obljubil svojim založnikom. Zaradi tega se je tudi prvič sporekel s svojo sestro, ki ga je spomnila na dolžnosti. Trpela je zaradi tega, da je njen brat, ki mu je posvetila vse svoje življenje, začel zanemarjati svoje delo. Toda profesor tega ni opazil. Šele zdaj je spoznal vsa občutja zaljubljenega mladeniča. Zdaj se je izpraševal z upanjem, zdaj z okrutnim obupom, kaj na pomeni ljubezniva zaupnost Geneviève. Samega sebe je izpraševal, ali ji že more biti všeč, in rad se je spominjal zgledov drugih slavnih mož, ki so bili še starejši od njega, pa so si priborili ljubezen mladih žensk. In zdelo se mu je dobro znamenje, ko je videl, da je postala Geneviève nekoliko zasanjana in raztresena, da ni več brskala po njegovih knjigah in klepetala...

Še nekaj dni se je pomišljal, potem pa se je iznenada odločil. Ponedeljek je bil. V petek je hotel govoriti z njo. Toliko časa je še pustil svoji plašnosti.

Dva dneva sta minila. V četrtek zvečer, ko se je pravkar vrnil z neke seje, ga je poklicala sestra v salon. Vstopil je in obstal kakor prikovan: Geneviève je stala tam, vsa rdeča v obraz, nasmejana, s solzami v očeh. In zraven nje mlad moški s črnimi lasmi, ki je držal njeno roko. Gospodična Martinelova je gledala oba z vidnim zadoščenjem:

«To je pa Fernand Parge, Geneviévin mož», je rekla.

In črnolasi mladi mož je stopil k profesorju:

«Neizmerno sem srečen, gospod profesor, da se vam lahko zahvalim. Tako dobri ste bili z mojo ubogo Geneviève. Vam in vaši sestri se moram zahvaliti, da je ubogi otrok ta strašni čas tako dobro prebil. Dobrota gospodične Martinelove mi je pridobila Geneviévinu odpuščanje. Nisem prav delal, in Geneviève je bila morda tudi nekoliko prestroga, toda zdaj je vse minilo, in obe tam vama, da se ji ne bo treba nikoli več pritoževati nad menoj...»

Še precej dolgo je govoril, toda profesor ga je komaj slišal. Moral je gledati, da ne bodo opazili, kaj se dogaja v njem.

«Kaj se je zgodilo?» je vprašal s pridruženim glasom, ko je bil v svoji delovni sobi sam s svojo sestro.

«No, vse sem spet uredila», je dejala gospodična Martinelova s svojim mirnim in pokojnim glasom. «Geneviève sem pregovorila, potem pa sem pisala še njenemu možu...»

Ker profesor ni nič odgovoril, je nadaljevala:

«Za vse prizadete je to najbolje. Geneviève pač ni mogla tu večno ostati. Saj te je že tako preveč motila pri delu, ubogi moj brat...»

«Moje delo... seveda... moje delo», je zajecel profesor Martinel, ne da bi bil pogledal svojo sestro. Potem je z naglo kretnjo odrinil knjige, ki jih je drugače Geneviève tolikokrat spravila v nered, in niti opazil ni, da so debeli zvezki padli z zamolklim ropotom na tla.

Martina Jevnikarjeva:

N A G E L J N I

garderobi je bilo živahno. Igralke so se smejale in si pripovedovale, kaj so občutile na odru. Vrtele so se okrog ogle-dala in si popravljale nakodrane lase. Na vse strani so obračale glave in gledale, ali se lasje lepo prilagajajo. Brisale so si pot z obraza, si barvale obrvi, ustnice in lica, da so bile rdeče kakor vrtnice.

Iz dvorane se je slišalo ploskanje. Na odru so izpreminjali pozorišče.

«Kaj ga res ne bo?» se je vznemirila Malči. Dolgo dejanje in naporna vloga matere sta ji izčrpala moči, zato je sedla v kot za mizo. «V dvorani je — včeraj

je prišel na dopust — dobro sem razločila z odra njegovo sivo obleko. In še vselej je prišel v garderobo, kadar sem igrala, če ni tudi sam igral.» In misli so ji odplavale v čase, ko je prvič nastopila na tem odru. Takrat sta se spoznala. Že pri prvem srečanju je bil popolnoma domač. Pripovedoval ji je, kako je sam in da si želi človeka, ki bi mu mogel zaupati. Ona je tudi sama, kdo bi ga torej mogel bolje razumeti od nje! Že dalje časa misli nanjo, pa se ji ni upal približati. Ali hoče postati njegova prijateljica? Zakaj pa ne! Saj je tako zapuščena. Nobenega domačih nima, služiti mora, odkar se zaveda. Tuji ljudje so z njo dobri, kaj posebnega pa ne doživi pri njih. Vsak vidi le svoje, mar so mu drugi! Zdaj se ji je ponudila priložnost, da najde človeka, o katerem je že dolgo sanjala ob tihih večerih v svoji samotni kamrici. Zato je zgrabila to priložnost z obema rokama in se zaljubila vanj z vsem ognjem svoje mlade duše. Mirko je bil tako prijazen, tako dober, da mu je morala verjeti, morala zaupati.

Od takrat je še večkrat igrala. Težko je hodila k izkuš-njam, toda kako naj bi se sicer shajala z Mirkom! Na dom ni mogel k njej, ona ni utegnila k njemu. Dvorana je bila edini kraj, kjer sta se brez skrbi shajala. Ponoči si je pritrgovala spanje, da se je učila vloge — da je bila le ob dragem ji Mirku. V ljubezni in prekipevajoči pesmi je preteklo leto, in Mirko je moral k vojakom.

Na odru je pozvonilo. Malči se je zdrznila.

«Moj Bog, kako da ga ni? Kaj mu je? Ali sem se mu zamerila? S čim? Ko je odhajal k vojakom, je bilo še vse dobro in še po šopek je prišel. Potem je pisal iz mesta, da se mu toži po domu in po meni. Ali je užaljen, da mu nisem takoj odpisala? Jaz kar nisem mogla. Še nikoli prej nisem pisala nobenemu fantu, zato nisem vedela, kaj naj

mu povem. Poizkušala sem in poizkušala, pa vsako pismo je bilo tako hladno, še senca ne tega, kar je čutila moja duša. Rada bi mu bila napisala nekaj velikega in lepega, ki bi obsegalo vso mojo ljubezen in hrepenenje po njem in bi mu bilo v tolažbo v tujini. A nisem znala. Tako se je zakesnilo pismo za teden dni. Pozneje je poslal še eno karto z medlo zahvalo in bežnim pozdravom. In — ničesar več. Kakor da je umrl. Nobenega glasu, nobenega odgovora...»

Spomnila se je, kako so ji dekleta privoščila njeno nesrečo, češ, tujka si, pa si nam ga hotela odpeljati. Prav ti je! Kako so ji namigavale, naj ga kar lepo pozabi. Vsako novico so ji še svežo prinesle, da bi ji prizadele tem več bolesti. «V mestu ima deklet, kolikor hoče... drugi pisari... Vera, ki je že tu prežala na vsak njegov korak, je odšla za njim v mesto... skupaj so ju že videli...» Malči ni verjela. To ni mogoče, da bi jo bil pozabil! Kako neki, saj ni nič zagrešila in ga ima tako rada. Nekoliko je užaljen, pa noče pisati, da bi jo kaznoval, ker mu ni takoj odpisala, in da bi še bolj koprnela po njem. Fantje se radi nekoliko pošalijo z dekleti, da se ta bolj bojijo zanje in jih imajo potem še rajši. Danes pa pride, in vse bo dobro.

Na odru je drugič pozvonilo.

«Ne bo ga!» je izpreletelo Malči. «Zakaj ga ne bo? Kaj sem mu storila?» Solze so ji stopile v oči in ustnice so ji pričele trepetati.

Tedaj so se odprla vrata, in na pragu se je pojavil Mirko. Bil je velik in vitek, ves obzaren od zahajajočega solnca.

«O, če na volka misliš, pa pride!» se je hotela pošaliti Malči in planiti k njemu, toda glas ji je zamrl v grlu in obstala je sredi giba. Videla je, kako je stekla k njemu Vera, ki se je pred kratkim vrnila iz mesta, videla, kako sta si stisnila roke in se nasmehnila. Slišala je, kako je Vera vzdihnila: «Težko sem te že pričakovala!» in ga strastno pogledala. Malči je gledala, se sesedla na stol in gledala, gledala... Barve so se ji izpreminjale na obrazu, rdečica je izginjala in postajala je blede, skoraj bela.

«Saj, saj... ni ona prava... jaz... jaz... Mirko... poglej bolje... zmotil si se... Ona ni prava. Mirko, ne, meni si obetal, da me popelješ v življenje in me storiš srečno,» se je trgalo iz nje in je gledala, gledala... Obraz se ji je pačil od žalosti in obupa.

«Mirko, obrni se malo in poglej, tvoja Malči te čaka, hrepeni po tebi. Poglej jo že, dokler ji ne zalijejo solze oči. Ah, nočeš? Kaj sem zakrivila, da me zavračaš? Mirko! Vera! Kaj delata! Trgata mi srce! Oh, oh!»

Ganjenost jo je premagala. Srce se ji je stiskalo in hudo ji je bilo, da bi zajokala na ves glas. V hipu ji je postalo jasno vse, kar je kdaj slišala o Mirku, pa takrat ni verjela. Torej je le res. Vera ga je omamila in ji ga vzela. Ojoj! Obraz je zarila v dlani in obupno zajokala.

«Malči, hitro!» je pritekel režiser. «Kaj ti je,» je obstal zavzet. «Zakaj jokaš?»

Nič ni odgovorila. Dvignila je glavo in vstala.

Pozvonilo je tretjič.

Malči je planila na oder, si z urno kretnjo obrisala solze in — zastor se je dvignil.

Pridejo gospe in ji naznanijo, da so roparji napadli romarje in ugrabili njeno hčerko. Malči jih gleda, kakor bi se ne mogla spomniti, kaj naj to pomeni. A že zagleda v duhu Milico, ki jo vlečejo roparji. Nenadoma se Milica izpremeni v Vero in Mirko jo pelje za roko. Malči se strese. «Ne, ne!» plane iz nje. Krčevito iztegne roke, da bi ju zadržala, a onadva gresta naprej, ne da bi se zmenila zanjo. V Malči poka, srce se ji trga, pred očmi se ji megli — a Mirko in Vera nočeta izginiti.

«Milica, moja Milica!» Zgrudi se za mizo in zajoka. Po glavi pa se ji podijo misli, druga čez drugo: «Mirko, torej končano? Ne, ne! Kako neki? Povej, zakaj? Saj ti nisem nič storila. To ni mogoče! Kako naj bom brez tebe?» Vidi svojo prihodnost, vso temno in strašno: sama v tuji hiši, brez človeka, ki bi mu mogla potožiti svoje bridkosti, brez ljubezni. «Moj Bog, samo tega nikar! Ljubezen mi je obetal in dala sem mu svoje srce. Zdaj naj me pa zapusti? Ne, ne! Mirko, kaj delaš? Uničiš me popolnoma! Zblaznim!» Tla se ji zmajajo pod nogami, kakor da se potaplja. Bega sem ter tja in grabi za rešitvijo. Po ušesih pa ji kar naprej zvone Verine besede: «Teško sem te pričakovala!» «Vera, zakaj si mi to storila? Jaz sm ga tudi težko pričakovala, a me še pogledal ni. Še pogledal me ni, o Bog, in vendar sem mu dala vse, vse... Ti si bogata, lepa, imaš starše, odprto pot v življenje, jaz pa sem sama in slaba. Meni je obetal ljubezen, zakaj si mi ga vzela?» A onadva gresta naprej in se ne zmenita za njen obup. Malči se šibijo kolena. Zgrudi se pred sliko Brezmadežne.

«Marija!» krikne in iztegne proti njej obupno sklenjene roke. «Marija, k tebi se zatekam, ti mi pomagaj. Ti veš, kaj je trpljenje, podpiraj me, da ne omagam.» Tako tožec in obupen je njen glas, da vlada od hipa do hipa v dvorani večja napetost, da od hipa do hipa narašča navdušenje za Malči. Ljudje sede kakor okameneli in si brišejo solze.

Mirko stoji zadaj in strmi na oder. «Kaj ji je danes? Zakaj se tako žene? Nekaj ji ni prav. Škoda. Res, ni bilo prav, da sem jo tako prezrl. Žalostna je, ko je še tak otrok, da takoj vsako reč resno vzame.»

Malči se poganja z zadnjimi močmi. «Vendar, Marija, če zahtevaš tudi to... žrtev od mene... vzemi jo, vzemi jo... Naj... naj ima Vera... Mirka, če je tako usojeno... Jaz sem slaba, preslaba za kmečka dela, kaj naj počne Mirko z mano? Vera pa je krepka in s kmetov doma...» tako se trga iz Malči. Utrujena je in potrta, da bi legla in umrla.

Ko je zastor padel, ni hotelo biti ploskanju konec. Ljudje so zahtevali, da pride Malči pred zastor. Vsa zmedena in prestrašena je bila in ni vedela, kaj hočejo od nje.

«Pojdi, da ti čestitajo, saj imaš rada to!» Z rezkim in zavistnim glasom je izpregovorila Vera te besede, toda Malči ni bila več občutljiva zanje.

Malči se je branila in upirala, a nič ni pomagalo, morala je pred zastor. Plašno je gledala po dvorani in se stiskala k zastoru. Iz prve vrste je vstala majhna deklica, prišla po stopnicah k njej in ji izročila šopek rdečih nageljnov. S solzami v očeh se je Malči zahvalila za darilo. Stekla je za oder, položila nageljne na mizo in omahnila na stol.

«Za ceno svojega srca sem vas dobila, zato mi boste vedno drag spomin!» je vzdihnila in jih krčevito stisnila k sebi.

SINOVO PISMO

Ljuba mati!

Zapr! sem oknice in prižgal drobno svetilko, ki meče svoj blede soj na te vrste. Pismo ti bom napisal, ljuba mati, in, — saj dobro veš že iz mojih šolskih let, da sem vselej odlagal delo in pisanje do poznega večera, ko sem sam s svojimi mislimi. Luč dneva pleše po papirju in odnaša črke stran ali jih pa postavlja po strani. Tako se mi zmerom zdi. Takrat mi nisi hotela prav verjeti, ljuba mati, zamežala si, kakor mi ne bi bila prav zaupala v takih trenutkih, in tvoje ustnice so hotele biti zelo stroge. Toda vem, da so bile samo zaradi tega tako ozke in brezbarvne, ker so hotele skriti nasmešek.

Spet smo nocoj skupaj, ti, mati, moja mala, stara svetilka in jaz, čeprav si pred leti v bolečinah, kakor si živela, umrla brez slovesa in daleč od tega mesta. Takrat sem prišel prepozno, silil sem se, da ne bi jokal, čeprav sem bil med najmlajšimi tvojimi otroki, ki so stali ob tvoji postelji. Šele ko sem zagledal sličico samega sebe na tvoji posteljni omari, tisto sličico, ki sem ti jo bil poslal malo prej, sem razumel, da te nimam več, in se nisem mogel več zdržati.

Moja svetilka zdaj nekoliko plapolja, veter pleše, poje v visokih žicah, ki hite mimo mojega doma v daljni svet, vihar pretresa te žice, da se v zboru pogovarjajo z njim. Tudi tvoj glas slišim, glas, ki leži sredi drugih glasov in odmirja neke daleč; takšno je bilo tudi tvoje življenje, ki je rodilo sedem življenj, se dvignilo kakor plamen, zgorelo za nas in tiho zamrlo v čredi.

Ko je tvoje življenje še gorelo za nas, sva imela črn dan ti in jaz. Ali še veš? Živela sva v majhnem primorskem kraju, kamor so tuja letala pogosto podnevi in ponoči metala bombe, vsa utrujena od prečutih noči v kletih. Potem sva šla proti vzhodu. Bil sem vojni otrok slabih živcev in sem prinesel jeseni zelo slabo izpričevalo domov. Hudo si se prestrašila, ko si videla izpričevalo, in jezila si se in dvignila celo roko proti meni; tedaj sem zbežal z divje razbija-jočim srcem stran od tebe, pohitel po stopnicah navzdol in skočil po cesti proti Savi, ki je tekla tam neke blizu. Nisem hotel več živeti, in na to sem mislil že takrat, ko sem se vračal iz šole; sprejem doma je bil še huji, kakor sem pričakoval! Mati ni imela ozkih, brezbarvnih ustnic kakor vselej, kadar je pred nami zagrizla vanje jezo ali svoje veselje... Mati je imela žareč plamen na obrazu...

Reka me je tiščala z dolgimi rokami stran od sebe; nekaj časa sem moral teči ob hišah. Ko sem brez diha prišel do ozke ceste k obrežju, se je iznenada spustila zapornica ob železnici in se zastrmela sovražno vame z belimi in črnimi očmi. Hitel sem mimo nje, hotel priti do naslednjega prelaza, tedaj pa je že trikrat zažvižgalo. Tovornemu vlaku pred mano, ki ni hotel imeti konca, je dal neki možak znamenje, naj obstane; na glas sem zajokal od jeze in kričal proti to- vornemu vlaku, bromeča groza pa se mi je počasi umikala iz glave in razumeta kri je začela spet mirneje krožiti po mojih žilah.

Med dvema rjavordečima tovoznima vagonoma je bila reka, vsa svetla. Na okrogli pločevinasti strehi male čuvaj-nice je čepel, kakor drobna igračka na plahutajočih oblakih, majhen drozg in se norčeval iz mene. Tedaj je prišlo nekaj svinčenega iz mojih nog, ohromilo roke in možgane, da sem zaprl boleče oči. Opotekel sem se in se obrnil. Pred menoj je stala moja mati...! Klobuk in plašč je pustila doma. Ljuba moja mati, hitela si za mano, čeprav so se za teboj ozirali ljudje. Cutil sem, kako pojema tvoje ubogo srce, ki so ga utrudili vojna, stiska in mrliči... tvoj sin, ki je padel. Stopala si z drobnimi koraki poleg mene in se trdno oklepala moje roke.

Niti besede nisva izpregovorila drug z drugim, pa sva vendar iztresla vso srečo in sram iz srca. In še bolj sva se ljubila od tiste ure dalje.

Spodaj ob Savi pa je spet zažvižgala piščalka. Tovorni vlak je zgrmel po tiru in škripaje se je dvignila zapornica.

—č.

Blagoslov zemlje

Setev

Žetev

ŽIVLJENJE

Trije mladi ljudje so šli v svet, da bi poiskali in zasneli življenje.

«Če bi ne bilo tako daleč do življenja», je rekel prvi.

«In če bi ne bilo treba na poti do njega premagati toliko težav», je potožil drugi.

«Kdo ve,» je dejal tretji, «— morda pa pot ni tako dolga in tako težavna.»

In glej, — iznenada je stalo življenje na križpotju pred njimi in se jim skrivnostno smehljalo.

Pokazalo se jim je kot žena, o kateri se ni dalo reči, ali je lepa ali grda, vesela ali žalostna.

Vsi trije so sklonili glave pred to ženo.

In prvi jo je zasnel:

«O, življenje,» je rekel, «tebe in tvoje veselje ljubim iz dna srca.»

Življenje pa ga je pogledalo in se mu nasmehnilo.

«In jaz, življenje,» je zatrdil drugi, «ljubim tvoje bolečine in tvojo globoko tragiko.»

Življenje ga je samo pogledalo in se mu nasmehnilo.

Tretji pa je rekel:

«Meni pa ni mar ne tvoje veselje, ne tvoja tragika, življenje. Ljubim te, kakršnokoli si in karkoli daješ.»

K njemu je stopilo življenje in mu podalo roko.

Po žetvi domov

Od maše

LJUBEZEN POD SAKURO

topimo na enega tistih pravih japonskih vrto-
v in potopimo se v
opojno kopel vonjav, ki
jih dihaajo cvetovi čud-
nih oblik žarečih barv;
iz temnozelenih liane se
vam svetijo bele orhide-
je kakor pena razburka-
nega morja, pisana pre-
proga japonskih lilij se zliva v edino
harmonijo barv, nad katero se tresejo
v mirnem vetriču rožaste sakure.

V tem čarobnem osredju je vzcvetela
velika ljubezen male Kinko, hčerke bo-
gatega, poevropljenega Japonca, ki je
žrtvoval lepo vsoto možu, da bi jo na-
učil angleško. Ta mož je bil na nesrečo
Ralf Burns, prej pustolovec kakor učitel-
jel angleščine. Lotil se je svoje naloge
z resnim namenom, da bi dosegel pri
svoji učenki popoln uspeh, in zato je
uporabil posebno, zabavno metodo.

Sedela sta na mehkih blazinah sredi
cvetočih sakur in se učila angleško slo-
vnic. Takoj spočetka jo je naučil reči
«I love you» (ljubim te...) ter se smejal
ljubemu poudarku, s katerim je to iz-
govarjala. Tudi ona se je smejala in
pripirala svoje mandljeve oči z dolgimi
trepalnicami.

Nato je sledila cela vrsta nežnih an-
gleških izrazov, s katerimi si je lomila
jezik. Občudoval je njene nežne roke
klasične lepote in miline in jih je po-
božno poljubljal, kadar se mu niso od-
maknile. Pozneje je odlagal slovnico z
glasnimi vzdih, gorka kri pustolovske-
ga Don Juana se je spet razburkala v
njem in božal je svetlo svilo njenega
kimona; tresel se je od premagovane
strasti, čuteč pod prsti oblike njenega
telesa.

In nekega dne mu je sama nastavila
svoja otroška usta, in ta prvi poljub je
razpihal v njenem srcu sveti plamen
ljubezni, ki bi ga mogla pogasiti samo
smrt. Toda Ralf tega ni smatral za
resno kakor večina evropskih mož, ki
vidijo v Japonkah le igračke za tre-
nutno zabavo. Zato se mu je zdelo pri-
merno, končati to idilo, ki ga je že tudi
začela dolgočasiti. Bolj ko kdaj prej je
spet zahrepenel po vrnitvi v Evropo, po
Londonu, kjer so ga čakale nove lju-
bavne pustolovščine.

«Moram se odpeljati v Evropo, Kin-
ko», ji je rekel nekega dne, ko ga je
smeje se venčala s črešnjevimi cvetjem.
Roke so ji omahnile in smeh ji je zamrl
na ustih. Pogledala ga je z velikimi, ža-
lostnimi očmi otroka, ki mu je umrla
mati. Ni bila na to pripravljena, sploh
se ni nadejala tako naglega konca svoje
ljubezni. Srce se ji je bolešno stisnilo,
kakor da se hoče ustaviti za vedno. Po-
tem pa jo je premagala silna žalost,
strastno ga je objela in zaihtela:

«Ti ne smeš oditi... Kinko te ljubi...
zelo te ljubi... ne bo mogla preživeti
tvojega odhoda...»

V znak največje ponižnosti je poklek-
nila in se plazila k njemu po kolenih
ter mu poljubljala sandale. Zaman jo je
silil, naj vstane.

«Ti ostaneš pri Kinki... Kinko te bo
vzela za moža... brez tebe Kinko ne
more živeti...»

Ralfu je bil ta prizor silo mučen. Ta
blazin otrok je vse to smatral za resno
in on se ne bo tako lahko izmuznil iz
tega. Če to zve njen oče, bo zlo.

«Kinko, moram oditi, a vrnem se spet
in te vzamem za ženo», jo je tolažil s
prisiljenim glasom.

«Ne... ne... ti se ne vrneš... nikoli
več te ne bom videla...»

Spet ji je hotel reči nekaj tolažljivi-
vega, ko ga je od zadaj zgrabila močna
roka bogato oblečenega Japonca. Kin-
kin oče...

Ne da bi se zmenil za hčerko, je pri-
silil Japonca Ralfa, da je odšel z njim
v bližnji paviljonček. Kinko je preble-
dela in, na pol mrtva od strahu za
ljubčka, ni mogla izpregovoriti besede.
Po zlovesčih skremženem očetovem ob-
razu se je dalo soditi na strašno ma-
ščevanje.

«Poveril sem ti drugačno nalogo, ka-
kor pripraviti mojo hčerko ob čast», je
zasikal na Ralfa v paviljonu Japonec.
«Toda ker si se že to predrznil, boš no-
sil sam posledice. Ne dovolim, da se od-
pelješ v Evropo. Predlagam ti pa: vzemi
Kinko za ženo, ostani tu in boš moj
naslednik. Gospodar boš največjega ri-
ževega polja in čajevih plantaž. Spošto-
van in ugleden boš kakor jaz. Sprej-
meš?»

Ralf ni bil navdušen. Da bi nikoli več
ne videl Evrope, da bi imel okrog sebe
samo žolte obraze ter bil slednjič po-
kopan v japonski zemlji, ne, tega ne
more sprejeti. To bi bilo hujše kakor
smrt. Molče je zmajal z glavo.

«Omečil sem svoje srce zaradi Kinke;
hočem, da bi bila srečna. Ti pa odbijaš
moj velikodušni predlog in sam dreviš
v pogubo. Ne bom te ubil, čeprav bi to
lahko takoj storil. Ti zaslužiš hujšo ka-
zen, kakor je smrt.»

«Počasno umiranje — hočete reči», ga
je prekinil Ralf nekoliko ironično.

«Obdržim te za navadnega kulija», je
hladno odgovoril Japonec, «kmalu te bo
smeh minil. Od jutra do večera boš ga-
ral za nekaj yenov in za prgišče na pol
skuhanega riža. Če boš poskusil zbe-
žati, te bodo ujeli in usmrtili. Izberi si!»

Ralf je veroval v svojo srečno zvezdo.
Kolikokrat je bil že v strašnejšem polo-
žaju, pa se mu je posrečilo uiti. Delal
bo torej kakor kuli... vse stavi na eno
karto... morda se mu posreči prej ali
slej beg...

«Dobro, bom vam za kulija...»

Japončev obraz je preletel krut smeh-
ljaj.

«Bedast si, tujec, če upaš na rešitev,
ne uideš...»

Ralf ni odgovoril. Molče sta odšla iz
paviljona. Nastala je že noč in modri-
kasta mesečina je oblivala vrt. Na modri-
jone zvezd je migljalo na nebu. Tu pa
tam so goreli rdeči okrogli lampioni.
Mlačen vetrič je pihal in vrhovi črešenj
so tiho šelesteli.

Zdajci je Japonec nečloveško zakri-
čal, obupno in grozno.

Ob rožastem grmu sakure je ležala
Kinko; od bolesti je imela stisnjene
ustnice in na čelu so se lesketale kap-
ljice potu. Iz oči se ji je udrl potok solz.
Njene roke, tiste nežne, drobne roke so
krčevito stiskale biserni ročaj bodala,
ki je že tičalo v životu.

Harakiri...

Oče se je vrgel na truplo svoje hčerke
in glasno tarnal. Zaman je skušal iz
nje izkresati iskrico življenja. Kinko je
bila mrtva.

Iz dalje se je glasilo milo petje slav-
čka in dražeca godba šamizena...

Ralf se je komaj ubranil ganjenosti.
Težko je odhajal s povešeno glavo in z
zavestjo hude krivde. Počasi je odprl
bogato okrašena vrtna vrata in se ozrl
naokoli. Nihče ga ni ustavljal. Tam
znotraj se je čulo tarnanje obupanega
očeta in tu zunaj je zvenel izzivajoči
šamizen.

V duhu se mu je prikazalo megleno
obrežje Evrope, vabljivo in ponujajoče
novo življenje.

Odšel je...

Nekoliko preizkušenih nasvetov v stiku žene z možem

Ljubka filmska zvezdnica Kay Fran-
cisova, ki v svojih filmskih vlogah za-
res dobiva najvišjo stopnjo stoddot-
nega ženstva, hoče nekaj svojih izkustev
odstopiti dandanašnji mladini.

Največji mik dandanašnje mlade žen-
ske je — njena preprostost. Dekleta naj
ne igrajo umetnih vlog v svojem življe-
nju. Nič jih ne dela tako privlačnih
kakor njihova naravnost.

Kadar gre deklica z mladeničem na
izprehod, naj ne pripoveduje o svojih
častilcih in oboževalcih — sedanjih ali
nekdanjih. To dokazuje, da nima takta.

Nikoli ne pustimo, da bi možki na nas
čakali. To je prišlo hvala Bogu že iz
mode; dognano je, da nam lahko nepri-
jetne minute njegovega čakanja pokva-
rijo zabavo vsega večera.

Ženska se mora v prvi vrsti naučiti
— poslušati. Ako ves čas sama govori,
postane kaj lahko utrudljiva.

In slednjič: ni dobro povedati moške-
mu, da nam ugaja. To postane lahko
zoprno domišljavo.

Ampak mladim moškim svetuje film-
ska zvezdnica tudi nekaj dobrega:

Nikoli ne kažite, da imate mnogo den-
narja. Tudi se ne bahajte s svojimi
uspehi pri ženskah, to nas več ne gane.
Hočemo od vas več...

Recept za uspeh

Ali je katera žena, ki bi ne hotela
imeti uspeha in ki bi ne hotela ugajati?

No, če hoče žena ugajati, mora tudi
sama sebe smatrati za lepo, potem jo
bodo tudi drugi.

Kadar gremo v družbo, oblecimo samo
to, v čemer sebi ugajamo. Ni dovolj, če
našo obleko ali frizuro pohvali kdo
drug — lastne oči so glavna avtoriteta.
Vzeti nase nekaj, kar nam ne ugaja, se

pravi, že naprej ubiti uspeh. Zakaj če
smo nezadovoljne same s seboj, se nam
na obrazu zrcali tesnoba in nesrečnost,
in to nas dela nelepe.

Smehljajte se! Prijeten smehljaj pri-
dobiva simpatije. Nasmeh daje obrazu
lepoto in veseli ljudje so povsod bolj
priljubljeni kakor resni in zamračeni.

Priljubljeni boste, če znate poslušati
pripovedovanje drugega. Mnogi ljudje
so srečni, če jih kdo z zanimanjem po-
sliša. Če se znate vsaj tako delati, ka-
kor da se zanimate, vselej zmagate.
Kdor zna molčati o sebi, je vsakomur
simpatičen in velja za modrega.

Bodite naravne! Afektiranost in dr-
znost odbija. Postrežljivost in vljudnost
do starih ljudi je znak dobre vzgoje.

Oblačite se primerno svoji starosti!
Ako zunanost ni v skladu z resnično-
stjo, učinkuje to smešno in mučno. Spo-
štujte nazore drugega, pa bodo tudi
drugi spoštovali vaše. Vsak človek je
lahko mil in prijeten, če ima dovolj
dobre volje.

„Odol“ čisti tudi med zobmi

in predre s svojo kali uničujočo in anti-septično močjo tudi v najbolj skrite kotičke in gube ustne dupline – ODOL ohrani zaradi tega zdrave zobe in usta in ni samo najboljšo sredstvo zoper infekcije vseh vrst, marveč prepreči tudi vrenja in gnitja v ustih ter odpravi neprijeten vonj iz ust. – ODOL osveži in poži.

Ohranite z Odolom zdrave zube
bezgavke vrat in ust

ODOL

(L83) je označilo še bolj izpopolnjenega Odola, čigar antiseptični učinki so izredno zvišani. — Bakteriološki in klinični poizkusi so znanstveno dokazali, da Odol uničuje bakterije.

(Nadaljevanje.)

Franc je zardel. Saj je že čakal, kdaj ga bo kateri izmed bivših drugov pičil.

«Nikdar se ne ukлонemo!» je buknil Hajna.

«Meni pa se treba ne bo!» se je oglašil Mirko. Prav je imel. On bo morda kmalu lahko gledal preko nosa tiste, ki so nekdanj njega tako gledali. Slučaj! Prav neumen bi bil, ko bi se branil.

Franc se je poslovil in Karli je šel za njim.

«Franc!» Saj je to bil vendar njegov tovariš najhujše zaletelosti in najsrečnejših let.

«Ne ljubi se mi poslušati teh kalinov! Zelo so se izpremenili in vidim, da ne sodim več mednje. Čemu bi se vsiljeval?»

«Kam pa greš?»

«V bolnico. Ali ne veš, da je Ančka v bolnici?»

«Ančka? Katera Ančka? A — tista! Tvoja Ančka.»

«Prosim te, le počasi! To že dolgo ni več moja Ančka. Jaz imam svojo zaročenko v Novem mestu, ona pa je baje tudi zaročena z nekim lesnim trgovcem iz Dravske doline!» je odvrnil Franc precej resno.

«Na, dragi Franc, tudi ti si se zelo izpremenil!» je pomislil Karli, pa ni nič rekel. Saj je čutil že poprej,

da nima smisla riniti v preteklost. «Franc je bil nekdanj mlad. Zdaj pa hoče biti dostojen in upoštevan! Tudi on je zaročen. Ali se mora tudi on kmalu poročiti? Vprašal ga bom, pičil ga bom, ker je tako dostojanstven gospod!»

«Kaj pa, Franc, tvoja ženka? Rad bi jo videl.»

«Ne vem, ali bi ji ti ugajal? Veš, ona je zelo resna in precej malobesedna.»

«Kozja neumna!» si je takoj mislil Karli. Kaj da je potem vražja babnica tega tako ugnala!

«Ali je ta tvoja kneginja zelo učena?» je vprašal kolikor mogoče malomarno.

«Ne, učena ni, pač pa zelo inteligentna in ne ljubi takih burk, ki jih ti rad uganjaš!»

«Če ne mara za humor, ni inteligentna!» je odločil Karli. Naj ga le jezijo, osla neumnega, ki misli, da mu bo imponiral s takim pustim babšetom.

«Ančki ni treba praviti, da sem zaročen! Sploh pa — saj ti ni treba hoditi z menoj, če ne greš rad.»

«O seveda, ti bi se me rad odkrižal in se tam lepega delal, pa ne boš!» si je mislil Karli. «Seveda grem s teboj. Meni je bila Ančka vedno zelo simpatična! Že davno bi ti jo bil prevzel, da ni bila tvoja!»

«Ti si bil pač vedno velik babjek!» je dejal Franc ostro.

«Bolje uspešen babjek ko omleden, brezuspešen kvasač!»

Spogledala sta se in Karli je z nasmeškom vrnil Francetov ostri, vprašujoči pogled.

Ančka je bila še zmeraj prav čedna deklica, Franc je bil takoj spet zaljubljen in Karli tudi.

Karli je sedel Francu za hrbtom in gledal v Ančkinе oči, ki so se mu poredno smejale. «O, saj te poznam, ti bi rad dvoril!» si je mislil Franc. «Ti si eden tistih! Pa čeden deček si in hotela bi te imeti za

fanta, ako bi znal biti zvest!» In gledal je nekako otožno in potrto. Čutil je, da se mu ta presneti Karli le porogljivo smeje in da mu dela zgago, ki je ne odpravijo njegovi otožni pogledi. Saj si niti ni upal potrskati preteklosti na vratca. Ta nepridiprav tu poleg njega bi utegnil govoriti o njegovi zaročenki, in tako naprej.

Ančka pa se je smejala obema, temu kakor onemu. Dobro ji je delo, da se ta dva, ki sta kot prijatelja prišla k njej, zdaj pred njo postavljata in smešita drug drugega, ker bi jo vsak izmed njiju hotel imeti zase.

Oh, če misli ta neumni Franc, da ona ne ve, da je zaročen, se zelo moti.

A Karlija je lahko gledala mirneje.

In če upa ta presneti Karli, da jo bo dobil na limanice tistih svojih prijaznih oči, kakor jih je dobil že toliko, se tudi malo moti.

Ta tu pred njo, ki bi tako rad obujal stare spomine, pa jo žali s tem. Naj gre tja, odkoder je prišel! A vendar — malo mu mora pokazati, da je še vedno ona tista, ki bi ga lahko znorela, ne pa on njo.

«Daj, Franc, daj, prinesi mi kozarec vode!» Franc je sicer šel nerad, a če te prosi s takim smehljajem, moraš iti.

«Kaj ti pa je prav za prav, ti Ančka?» je vprašal Karli in naglo sedel na rob njene postelje, kjer je poprej tako samo ob sebi umevno sedel Franc.

Saj to je ona tudi hotela. Franc naj le vidi, da ji ni nič zanj! Saj ji tudi res ni nič več zanj. Prav nič!

«Oh veš, živci!» je odgovorila in bolešno skremžila obraz.

«A tako? To je seveda zelo hudo!» Mislil si je pa: «Prav histerična babnica si, čeprav si presneto čedna, pa je!»

«No, Ančka, ali ti je kaj zatrepetal srček, ko si ga videla spet po toliko letih?»

«In če bi mi?»

Vidiš jo presneto punco! Da le piči!

«Meni se pa zdi Franc zelo pust in avšast! Tistega Franca, ki sem ga jaz tako rad imel, ni več v njem!»

Franc se je vrnil. Ali mu ni Ančka takoj povedala, kar je bil Karli rekel o njem!

Sedela sta pri njej še pol ure in vsak je čakal, kdo in kdaj bo eden izmed njiju prvi odšel.

Nazadnje je bil za obiske določen čas pri kraju in morala sta iti oba.

Karli je Francu na cesti ponudil cigareto.

«Ne smem toliko kaditi! Pozna se mi na prstih!»

«A tako? Ta tvoja gospa soproga mora biti prav vražje sitna babnica!» In še nesramneje je pristavil: «Najbrže ti je premalo zanj!» In zasmejal se je kolikor mogoče rezko, ker mu je bilo nerodno.

«Čuj, ako misliš, da je vsak takšno prase, kakršno si ti, si pri meni na napačnega naletel! Jaz se svoje zaročenke razen pri poljubih še nisem dotaknil. Da veš!»

Karli se je zresnil, pa le za Francove oči.

«Koliko pa je stara tvoja gospodična zaročenka?» je vprašal hinavsko, in Franc je res promptno odgovoril:

«Šest in dvajset!»

Karli se je seveda smejal.

«Kaj se tako bedasto rezgečeš? Jaz vendar ne bom šel kvarit dekleta?»

«Kvarit... kvarit...!» Karli se kar ni mogel nasmejati, in Franc je bil ves rdeč od jeze.

«Ti si mi pravi patron! A to svojo nekdanjo Ančko pa bi pokvaril. Ta ima slabe živce, kajne? Bo kar bolje potlej! Vidiš, kakšne kanalje ste! O, zaročenka — Bog ne daj — pokvarila se bo! Za koga pa? Druge pač, kajne? Zlasti take, kjer ni odgovornosti! Vidiš, jaz bi vsako, ki mi ugaja — pa ne kakor ti praviš — kvaril — ampak zato, ker mi ugaja tak posel. Hudiča, saj nisem garjev, da bi umazal žensko, če spim pri njej! Ali sem ji s tem storil kaj grdega? Hudiča — vidiš, taki ste!»

«No, kaj pa če se dekleta naveličaš in ga potem pustiš? Ali je to prav? Ali se ti ne smili takšno dekle? Ali se ti ne zdi, da si ji pokvaril mladost?»

«Presneti moralist! Mar sem jaz kriv, mar sem jaz prislužil svojo poltenost? Sicer pa — s teboj se jaz o tem ne menim več! Bog ve, kaj bi ti vse uganjal, če bi si — upal!»

«Osel!»

«Šleva neumna! Žal mi je, da sem zate izgubljal besede! Ampak da veš, to Ančko si bom skušal jaz pridobiti!»

«Poizkusi! Ako hočem, ti jo še vedno lahko zmešam!»

«Ti? Res? No — dovolj je tega! Jaz grem k tetki! Adijo!»

Vobachov Karli je bil spet enkrat zmešan, čisto zmešan. In mislil je tole: saj je lahko vsak moški pаметen za vseh sedem grških modrijanov, ena sama Dalila ga zmeša in napravi trapastega. In velepametni gospod, ki je kar odrival take človeške malenkosti, kakršne so drugi umrljivi ljudje, zaničljivo od sebe, se vede kakor prebujajoč se pubertetnik v svojem najbolj avšastem letu!

Pri teti Malči je našel gospoda doktorja Povodna.

Menda sta se bila s tetko prav resno sprla, in to danes na velikonočno soboto pod večer!

Ko je Karli vstopil, je slišal še nekaj glasnih doktorjevih besed: «Ne dovolim... prepovedujem si... basta!»

Povoden je bil elegantno napravljen. Karlija je hladno pozdravil, potem pa se je takoj poslovil in šel.

Tetka se je jokala, ko mu je pripovedovala vso zgodbo.

«Čemu pa jočeš, tetka? Je že tako! In če bi ne bila tako trapasto idealna, kakor si, bi se zaradi tega toliko ne razburjala!»

«Ampak Karli! Kako je to mogoče? Saj je vendar tako žaloval za njo! Ko bi ga bil ti videl tiste dni! Saj je bil več na tleh kakor kje drugje. Iz ene omedlevice v drugo! Še k pogrebu ga niso pustili, ker je bil ves razdrapan. Jedel ni, spal ni — samo pil je. Koliko je prečepel Majhen pri njem! Cele noči! Zdaj se pa gre dret nad njim, ker je plačal za Anamarijo eno ubogo mašo zadušnico!»

«Vidiš, tetka, to ni bilo prav od Majhna. Kaj njega frigajo tuje maše oziroma maše, ki naj jih plačajo tuji ljudje. To bi on lahko storil v mestu, ne pa v tej Podgorici, kjer se taka stvar takoj raznese v precej potvorjeni obliki!»

«Majhen je storil to zato, ker se Janko sam ni spomnil niti njenega rojstnega dneva. Saj on sploh ne misli več nanjo. Ali je ona to zaslužila?»

«Ljuba tetka, seveda ni zaslužila. A ona je mrtva. In Povoden je taka srečna narava, da se je lahko že v prvih dneh izkričal in spravil svojo bol iz sebe. Drugi ljudje, ki tega ne zmorejo, pa vlačijo takšno stvar več let za seboj!»

Solvolith

Karlovarska raztepalna sol razkraja zobni kamen, kakor razkraja tudi kamenite tvorbe v človeškem organizmu.

SOLVOLITH zobna pasta, dnevno uporabljena, prepreči tvorbo zobnega kamna, ker vsebuje naravno karlovarsko raztepalno sol, ki razkraja zobni kamen.

SOLVOLITH zobna pasta ima trpek, osvežujoč okus.

Že 35 let je preizkušena in zdravniško priporočena!

Zobna pasta

«Ni res, Karli, ne more biti res! Majhen jo ima še zdaj rad. Oh, da ni rajši njega vzela! On bi se že ne podil za drugimi — in to že zdaj!»

«Rad, rad! Kaj ji pa to pomaga? Nič! Z onim je bila pa le srečna. Kaj mi pomaga vsa ljubezen po moji smrti, če pa jaz od tega nič nimam!»

«Vidiš, taki ste! Vedno morate kaj od tega imeti. Grdo je to, podlo, da veš!»

«Tega ti ne razumeš. Kako bi ti mogla to razumeti!»

«Oh, že spet — po vašem sem sploh preneumna za ta svet!»

«Preneumna ne, tetka, ampak — predobra!»

«Nihče ne more biti predober. Predober je samo Bog, da vsega tega sveta še ni pokončal!»

«In kaj potem? Nič! Kaj pa ta babnica išče pri tebi?»

«Po knjige prihaja. Rada čita.»

«Ta?»

Vstopila je namreč gospa vahtmajsterica. Priklanjala se je in mnogo pripovedovala in izpraševala ter voščila vesele praznike. Nazadnje je pa prosila še novih knjig. Do binkošti jih bo že prečitala, ker je zdaj že daljši dan. «Ampak prosim spet take lepe o grofih in baronih, malo žalostno že sme biti, in najrajši zelo zaljubljeno. Pa taki boljši ljudje naj bodo popisani, revščine imamo itak v življenju dovolj.»

Rajko Flerin je odprl Verderberju vrata v šefovo sobo, kjer je doktor Žnidar sprejemal le najodličnejše kliente in druge take mogočnike.

Gospoda sta se pozdravila izredno vljudno z ustnicami in očmi. «Falot, si našel pot k meni!» je mislil eden. «Tudi tebe bom prav gorko zavil, lisjak stari!» je bil drugi že davno sklenil. «Bankdirektorja» ne zmaješ tako lahko, moj dragi Žnidar, četudi si od vraga spreten gospod!

Predmet njunega pogovora, ki se je moral kljub prazniku vršiti še noč, je bila jako nedelikatna zadeva gospoda Morica Schieberja, za katerim je prav danes že tretja država izdala tiralico.

«Kdo bi mislil, da je bil kanljak tak internacionalen lump! A veste, gospod Verderber, pardon — gospod direktor, da se je meni zdel ta tič že vedno sumljiv. Rekel nisem seveda nič, saj veste, kako je bilo tedaj z menoj in Bendetom! Ta bi v svoji strankarski zaigranosti gotovo mislil, da mu zavidam klientelo. Zato sem rajši molčal.» Žnidar se je udobno zleknil in nedolžno gledal v Verderberja.

Ta se je zvijsal na mehkem stolu, čeprav mu je to teža telesa komaj dopuščala. «Kaj pa še? To naj ti verjamem, ti maček hinavski!»

«Ah, seveda, saj vem, kako težavno je bilo ta čas vaše stališče. No, zdaj so krivice popravljene, in kajne, gospod doktor, vi ste že vse pozabili, kar je bilo?»

«Jasno, gospod direktor! Zdaj bomo pričeli graditi! Kaj sem hotel reči? Ali ne ugovarja gospa Bendetova proti vaši vknjižbi?»

Vidiš ga, vražjega dedca, kako dobro vse ve.

(Nadaljevanje prihodnjič.)

V POLETJE POTUJEMO

Kaj moramo vedeti, preden se odpravimo na pot.

Kdor hoče potovati res na oddih, naj oprezno polni svoje kovčge! Problem potovanja se je zelo izpremenil. Razločevati je treba, ali potujemo v gore, na morje, v letovišče ali pa kam drugam, in naša oprema mora biti s tem v skladu. Iz izkušenj vam lahko svetujemo, kaj vzemite s seboj in česa ne, da ne boste imeli nečesa preveč, drugega pa premalo.

Če potujete na morje.

Po dolgem premišljanju ste se na posled odločili: na morje pojdemo! Kaj naj vzamemo s seboj, da bo pravilno, da bo ustrezalo potrebam, in kaj naj pustimo doma? Tri kovčge si pripravimo. Velik kovčeg za obleke in drugo, kovčeg za toaletne potrebščine in več kovčeg za klobuk. Najprej pripravimo dve kopalni obleki. Biti morata iz prožne volne, da se bosta dobro oprijemali telesa. Dve obleki za obrežje s širokimi, dolgimi hlačami, kratke hlače in triobno ruto, velik slamnik za sonce, črne naočnike in več naglavnih rut morate vsekako vzeti s seboj. Kopalna čepica in torbica se morata v barvi ujemati z oblekami. Kopalni plašč in pisani kopalni čevlji izpopolnjujejo opremo za obrežje. Pri čaju s plesom lahko pokažemo svoje poletne obleke. Klobuk si denemo na glavo le tedaj, kadar ni vetra. Rokavice so ob morju neelegantne in smešne. Čevlji za obrežje morajo biti tesno zaprti, da ne pride pesek vanje, ali pa tako izrezani, da pesek takoj izpade. Popoldne so na promenadi dovoljeni izrezani čevlji. Beli ogrinjalni plašč je postal ob morju že skoraj tradicija. Dosti se nosi tričetrtinski plašč iz višnjevega volnenega blaga, ki je primeren zlasti za bele obleke. Dobro je vzeti s seboj kakšen lahek dežni plašč. Za večere je treba vzeti s seboj nekaj poletnih plesnih oblek.

Če potujete v hribe.

Kdor potuje v hribe, ne potrebuje velikih kovčgov, ne večernih, ne popoldanskih oblek, ne velikih klobukov, ne rokavic, ne tenčic. Majhen popotni kovčeg in toaletni kovčeg sta dovolj, da spravimo na varno nekaj kmečkih oblek in klobučkov. Za prebivanje v gorah potrebujemo dve kmečki obleki ali tri, in ena izmed njih naj ima več bluz iz batista. Predpasniki so vprašanje okusa. Pozabiti ne smemo plašča za vsako vreme iz impregniranega volnenega blaga in z velikimi žepi. Volnen kostum s hlačnim krilom za potovanje in par trdnih čevljev, ki lahko kljubujejo tudi najostrejšemu kamenju. Dva para nizkih čevljev brez nepotrebnih okraskov, par lažjih čevljev z napol visokimi petami, pol tucata kratkih bombaževinastih nogavic, — kajti nič ni neokusnejšega kakor svilene nogavice v hribovskih čevljih. Trije pari dolgih in dva para kratkih volnenih nogavic. Nekatere turistke rade vzamejo tirolski klobuček s seboj, potreben pa ni. Za dež je dobro vzeti s seboj tanek dežni plašč s kapuco. Pogosto pozabljajo turisti, da so v hribih potoki in jezera, kjer se lahko kopljejo. Zato kopalne obleke

ne smemo pozabiti. Kopalni plašč nam služi lahko tudi za ležanje v travi. «Da, in zvečer?» vprašate. Izkušnje nas uče, da lahko plešemo v kmečki obleki in v čevljih z napol visoko peto. Lepo se je treba obleči samo enkrat ali dvakrat v vsej sezoni. Za tako prilžnost bo ena poletna obleka s primernimi svilenimi nogavicami in čevlji dovolj. V toaletni kovčeg morajo priti vse kreme in vsa olja, ki so zaradi podnebja potrebna. Ultravioletni žarki kožo naravnost ustrojijo in treba je imeti s seboj vsa potrebna sredstva, da to preprečimo. Le mehka in gibka koža je lepa. Časa za njeno nego bomo imeli dovolj.

Potovanje z ladjo.

Prve ure so malo tuje — nekako se plazi domotožje okoli nas, in tega sami sebi verjeti ne moremo, saj se peljemo vendar v srečo, v veliki doživljaj, v svet, tja, kjer je najlepši! Kaj naj oblečemo? Dobro smo pripravljani. Poučili so nas ljudje, ki so se že pogosto vozili po morju. Kabinski kovčeg, kovčeg za klobuke, ročni kovčeg in volnena odeja so vsa naša prtljaga. Vse lahko spravimo vanjo. Dve kopalni obleki in dve obleki za obrežje. Poletno obleko z globokim izrezom na hrbtu in lahko sportno suknjico. Oblekico iz platna in surove svile. Lahek, a topel površnik nosimo kar čez roko. Lepo in moderno je, če so sportne obleke, ki jih imamo na ladji, v beli in sinji barvi. Tretja barva, ki se še prilega, je bordoško rdeča. Če imamo vso garderobo v teh barvah, imamo seveda dovolj možnosti za razne variacije, ki se bodo vselej lepo ujemale. Sportni suknjiči se lepo dodajo k platnenim oblekam in k oblekam za obrežje. Čepice, pulovri in pasovi se morajo po barvi prilegati oblekam in plaščem. Za večere na krovu, ko je skoraj vselej ples, vzamemo s seboj vse lepe večerne obleke. Tudi vsaj ene ne preveč dekoltirane obleke ne smemo pozabiti vzeti s seboj. Za izprehode na krovu in odmore med plesom je prikladen dolg večerni plašč. Kakor vidite, je treba torej vzeti za potovanje na ladji precej oblek, to pa največ zaradi vsakdanjih prireditev na ladji.

Potovanje, kjer se hočemo res od-dahnuti.

Trudni od dela in življenja se odločimo, da bomo prebili počitnice res samo za oddih. Izberemo si majhen, skoraj neznan kraj, kjer je le malo ljudi, da komaj dobimo primerno streho. Zato pa je tam obilo zraka, svetlobe, solnca, gozda, vode in nekaj otrok, s katerimi se pogovarjamo kakor s travo in oblaki: vse razumejo in ničesar. Zelene poljane, polne cvetja, ležalni stol, odeja, knjige, ki jih že dolgo nismo mogli vzeti v roke, ustvarijo mehko, prijetno ozračje. In trdna želja, da ne vzamemo ničesar, prav ničesar iz svojega vsakdanjega življenja s seboj. Onemra mora biti na vso moč preprosta: sportni popotni kostum, Platnena obleka, obleka iz surove svile in pisana obleka iz bombaževine. Vse tri naj bodo oblaone. Boljša svilena obleka s cvetličnimi vzorci

za kakšne večerne obiske in zabave. Obleka s širokimi, dolgimi hlačami, kakršne nosimo na obrežju, triogelna ruta, dežni plašč, kratke nogavice in za hladno vreme tanke volnene nogavice, sportni čevlji z nizkimi petami, par platnenih čevljev in copatke. Dve kopalni obleki, kopalni plašč, naglavne rute, čepica, volnena odeja in palica. Klobuki, popoldanske obleke, rokavice — izkratka, vsa mestna Eva ostane doma. Čeprav nalašč odvržemo eleganco v obleki, zelo pazimo na nego obraza in telesa in zlasti skrbno opremimo toaletni kovčeg. Kožo negujemo z dobrimi olji, vsako jutro in vsak večer si masiramo obraz. Na oddihu imamo dovolj časa, da se posvetimo lepoti in zdravju. Kmalu se koža napne, majhne gube izginejo, oči se začno bolj živo svetiti, vse iz nas izžareva zdravje. Čez dan prizanesemo telesu z oprsnikom in smo oblečeni ob urah počitka v lahko obleko za obrežje. Vsa naša oprema za potovanje gre v nekoliko večji kovčeg. Majhen toaletni kovčeg je edino, kar še vzamemo s seboj. Počitek na kmetih. Vdihavamo voni cvetočih travnikov in mračnih gozdov in s hvaležnostjo v srcu čutimo blagodejnost poletja. Veseli in srečni smo v preprosti okolici in čez nekaj tednov se vrnemo okrepcani in bolj zdravi domov.

Reklama za mir

V največjih ameriških časnikih, kjer stane stran reklame 10.000 dolarjev, to se pravi okoli pol milijona dinarjev, vidimo pogosto velike oglase Društva za svetovni mir, na katerih je pokazano pokopališče pod težkimi črnimi oblaki. Potem je v oglasu napisano:

«Le malo je ljudi, ki so tako pokvarjeni ali neumni, da bi o vojni trdili, da je dobra in koristna.»

Toda nekateri ljudje so iznašli teorijo, da je vojna potrebna, ker varuje svet pred preobljudenostjo. Kakšna prelepa teorija!

Poglejmo od bliže, kakšna je računaska bilanca svetovne vojne. Uboj vsakega človeka je stal 25.000 dolarjev (nad milijon dinarjev). Če bi ta denar naložili s 5% obrestmi, bi znašale obresti na leto 1250 dolarjev. Koliko je ljudi na zemlji, ki bi imeli tolikšne letne dohodke?

Plačali smo torej precej, da bi se osvobodili tistih 17 milijonov zdravih ljudi, ki so bili morda preveč za teoretike, ne pa za tiste, ki so jih ljubili.

Nova vojna nam preti, novih 25.000 dolarjev za vsakega mrtvega človeka, — to je res «priložnostna cena», ki jo bomo morali plačati za uničenje poštenega človeka v bodoči vojni, kjer bo 17 milijonov mrtvih morda že takoj v začetku.

Toda te strašne, gnusne številke iz statistike pretekle vojne ne bodo preprečile bodoče vojne. Preprečiti jo more samo skupen napor nas vseh. Vsakdo izmed nas, ki ne gleda v bodočnost, je kriv, ker tako omogoča bodočo vojno.»

«Times», London.

Rojstvo kuharskega recepta

Mož ima rad mir. Morda bi rad izpremenil red sveta — toda domači red se po njegovem mnenju ne sme niti premakniti. Posebno pa ne kuhinjski red. Če bi bilo po njegovem, bi mi menda še zmerom jedli surovo meso, uležano pod sedlom ali pod kamnom. In vendar! Kdo je dal izpodbudo, da se je žena začela sukati okrog štedilnika, kdo je spravil na svet velikansko vrsto omak, majonez, krem, kdo je segnal v kuhinjo dišave z vseh koncev sveta, kdo je povzročil, da meso pečemo, kuhamo, parimo, cvremo v ponvi, na raznju, na maslu, na slanini, na olju? Vse to je povzročil mož, ki nenehoma izjavlja, da ima rad preprosto hrano, kakršno mu je kuhala njegova mati. Poslušajte, kako se je to zgodilo!

Bilo je v srečnih časih, ko so ljudje še prebivali v votlinah in jamah. Takrat, ko se še ni premišljalo, »kaj bom kuhala jutri«, zakaj jedlo se je samo to, kar je gospod soprog ulovil.

Nekoč — nekoč pa je šel mož na lov, na modrijanski razgovor s prijateljem. Tako sta bila zaverovana v moške zadeve, da še opazila nista, da sta lačna. Naposled sta se razšla: naš mož je korakal domov. In zgodilo se je, da je pri-

Lahko prebavljiva, zelo redilna, čokoladnega okusa, ne zapira,

Ka-Aba je topla in mrzla izredna pijača za otroke in odrasle, bolnike in rekonvalescente, noseče in doječe žene.

Ka-Aba

je izborna hrana ob vsaki uri doma, v šoli, v poklicu, pri športu in na izletih.

Na prodaj v trgovinah živil v originalnih zav. $\frac{1}{4}$ kg (Din 7.-) in $\frac{1}{2}$ kg (Din 14.-). Kupite še danes zavitek Ka-Abe ali zahtevajte (prilož. znamko Din 1.- za poštino) brezplačni vzorec od tvrdke: Kava Hag d. d., oddelek Ka-Aba, Zagreb 4, poštni predal 158.

ALKOHOLIK V HIŠI

prinaša nesrečo, prepir in siromaštvo.

Rešite ga,

ne da bi vedel!

Dr. A. Irving, dobrodelnik in predsednik društva za praktično pobijanje alkoholizma, pošlje vsakomur brezplačno knjižico v našem jeziku:

„Kako je mogoče na tihem izpreobrniti alkoholika, da še sam tega ne opazi.“

V njej so nasveti in recepti domačih neškodljivih pomočkov, ki si jih vsakdo lahko sam pripravi.

Dr. Irving ni trgovec in nič ne prodaja. Svojo knjižico pošlje brezplačno v dar.

Dobre ljudi pa prosí, naj opozore družine alkoholikov na ta oglaš. Pišite v materinskem jeziku v Pariz dru. Irvingu in priložite za poštino knjižice dva mednarodna bona za odgovor, ki ju dobite na vsaki pošti za 6 din (torej 2 izvoda 12 din). Knjižo prejmete diskretno in franco brez carinskih stroškov.

Pišite takoj, da čimprej rešite nesrečnega alkoholika

Naslov: Societe p. l. combat de l'alcool dr. A. Irving, departement 72 B. P. 32, Paris 10, Francija.

Na pisma v Pariz je treba nalepiti znamko za 4 din.

šel spotoma k prijazni, temni in pošteno zakajeni votlini, k pravekoviti krčmi. Ne vemo, kaj so tam točili, ampak lačnemu možu je izborno šlo v slast, kar mu je podala krčmarica. Bilo je gorko, peklo

je v prste, ampak bilo je zelo, zelo dobro. Pošteno si je privoščil in doma je hvalil: »To bi ti gledala, kako zna krčmarica! To ti je bilo mesce, takšnega še nisem nikoli jedel. Kakor ogenj je bilo in kako je dišalo, bogve po čem! Kar topilo se je v ustih. Tudi ti bi lahko včasih meso drugače pripravila!«

Presenečena žena ugovarja: »Izprehodil si se, zato ti je jed tako dišala; lakota je najboljša kuharica.«

Že to noč ni spala. Kako bi mogla spati, ko druga bolje kuha, a ona ne ve kako!

Drugi dan je šla na ogled. Ustavila se je pri gospe votlinski krčmarici. »Grem ravno mimo,« je dejala, »pa sem si rekla, da bom pogledala, kaj delate. Samo nekaj minut, mož je šel na lov, kmalu bom morala pripravljati kosilo — me ženske imamo vedno delo.«

»Seve, seve,« je pritrdjevala krčmarica. »Pa kaj mi!« je nadaljevala obiskovalka. »Vi imate še več opravka, ko morate še tujim streči.«

Prilizljivo: »In kako znate! Pravil mi je mož, kako se je včeraj pri vas posladkal. Kaj ste neki napravili s tistim mesom? Rekel je, da je bilo gorko in krhko!«

»I, to je bil samo slučaj,« pravi krčmarica, »tamle pod kamnom v mrzli jami sem imela srnje pleče, da bi se omeščalo. Mislila sem si, da bi imela pri roki, če bi kdo prišel; zato sem ga prinesla v votlino, in da bi mi ne bilo na poti, sem ga obesila v kot nad ognjišče. In jeziti sem se morala, moški mi niti zadosti drv niso nasekali. In tako sem okrog votline nabrala kar nekaj brinja, še goreti ni hotelo. Potem so pa prišli moški — in brž večerjo! Prijateljica, to sem se prestrašila! Pograbil pleče, bilo je vroče — hočem skočiti po drugo, toda moškim je to nekako zadisalo. Daj to sem, je rekel moj mož, pokusimo. Popekli so si prste in usta, a šlo jim je v slast. To je vsa umetnost. Samo vdrgič moram obesiti bolj nad ogenj.«

Prijateljica se je s priznanjem zasmejala, rekoč: »To je dobra storija, ampak ne smem vas več zadrževati.«

Doma je zanetila ogenj, naložila suhega dračja in nanj nekoliko brinovih vej. »Lej no, jagode so na njih!« Pre-

grizla je eno, peklo je v jezik, ampak prijetno je dišalo. Nekaj jagod je s kamnom raztolkla, potresla s tem pleče in napravila iz vej stojalo nad ognjem. In že se je meso nad ognjem cvrlo in peklo. Ženi je prijetno dišalo, in kako šele možu. Že od daleč je to čutil, pospešil korak, in kako se je čudil!

»Ej, to je dobrota! Kako si le to naredila, saj je še boljše kakor pri krčmarici?«

»Jaz znam to že davno,« je odgovorila žena, »tako smo delali doma. Tu tega nisem delala, ker nisi bil na to navajen, tvoja mati ni tako kuhala. Ampak pri nas se je že davno tako delalo.« Niti zardela ni.

Mož se ves čudi.

»Jutri povabimo na večerjo sosedove; ti bodo gledali — saj veš, kaj takega še niso jedli.«

In bila je slavnostna večerja. Gostje so se mastili, hvalili in bili židane volje.

Po večerji so sedle žene k ognju in se zaupno razgovarjale.

»Kako si prišla na to? Jaz znam tudi marsikaj, ampak tole, to se ti je posrečilo!«

In zdajci je napočil veliki trenutek.

»To ni nič težkega, kar poskusi, če vam je šlo tako v slast!« je rekla gospodinja. »Jaz ti dam recept.«

In ta trenutek se vedno ponavlja in se bo menda ponavljati še takrat, ko nas bodo pitali s kroglicami. Za ženo je radost, kuhati nekaj novega, in povedati to prijateljici, to je triumf vseh triumfov.

Ali so ženske bolj molčeče ko moški?

Angleški ministrski predsednik Baldwin je nekoč rekel: »Ženske ne govorijo.« Ta izrek je pravo nasprotje k vobče razširjenemu mnenju, da se ženskam ne sme zaupati nobena tajnost, češ da ne znajo molčati. Toda Baldwin je svoj nazor tudi razložil: češ da ni še nikoli doživel, da bi bila pri izdaji kake politične tajnosti udeležena ženska, tudi če bi ji bilo to mogoče. Tudi na ženskem kongresu v Ameriki so ta

nazor vneto zagovarjali. Ženske znajo mnogo bolj molčati kakor moški. Neka politično delavna žena je pripovedovala, da je bila pogosto na zaupnih sejah, in vzlic temu so že drugi dan zjutraj časopisi na dolgo in široko poročali, kaj se je tam obravnavalo. Obsega seje ni mogla izdati ženska, ker je bila ona sama med moškimi edina prisotna ženska.

Tudi v gledališčem in filmskem zakulisju, kjer gre ženskam odločilna beseda, znajo ženske bolj molčati kakor marsikateri moški. Neka znana ameriška filmska igralka je igrala nekoč vlogo kraljice Viktorije v maski, ki je vzbudila začudenje po vsej državi. Nikakor pa ni hotela povedati javnosti podrobnosti o tem, v čem je bil prav za prav čar in prepričljivost njene maske, dasi jo je o tem vprašala celo soproga predsednika Roosevelta. Ta skrivnost pa je bila slednjič vendarle izdana — seveda po moškem.

Kdor živi v ožjem stiku z nameščenimi ženskami, dobro ve, da čuvajo one svoje uradne tajnosti prav tako vestno kakor moški, o katerih se pravi, da so docela nedostopni. Toda predsodek, da ženske ne znajo molčati, je že zelo star — služil je zlasti v davnih časih za to, da bi bili nekateri poklici ženskam nedostopni. Ampak čim številneje prihajajo ženske v razne poklice, ki so bili še do nedavna pridržani moškim, tem bolj se kaže, da je bilo nezaupanje v njih molčečnost zmotno in da znajo, če je treba, prav tako in celo bolje molčati kakor pripadniki močnejšega spola, četudi zastirajo svoje molčanje s smehljajem in ljubko blebetavostjo.

Delež žene na svetovni razstavi

Nikakor ni smelost, če rečemo takoj v začetku, da je bila žena avtorica zgodovinske misli — da bi se priredila v Parizu svetovna razstava, ki naj bi bila hkrati slika sodobne kulture in civilizacije narodov. Pobuda se je sicer porodila pred dvema letoma v glavah pariškega občinskega sveta, toda javni razglas predloga še ne pomeni začetka. V Franciji je žena vedno kumovala vsakemu delu, vsaki akciji. Morda je kateri občinski oče, ko je gledal skozi okno svoje hiše na lepo planjavo okrog Eiffelovega stolpa, pripovedoval svoji zraven stoječi ženi o svojih čustvih, pa mu je ona kar mimogrede rekla: «Tu bi bilo lahko še nekaj večjega, kakor je bila kolonialna razstava.»

Naj bo tako ali tako, prvo besedo o razstavi je zapisala žena.

Sled njenega sodelovanja spremlja vse to delo, kakršnega še ni bilo na svetu. Ker naj bo razstava slika vsega sodobnega življenja, mora biti dodeljeno ženi mesto, kakršno ji gre. Predvsem je tu palača rodbine, kjer je žena glava in ne mož. Sto raznih ženskih institucij organizira ta del svetovne razstave. Z vsemi sredstvi, ki jih ima moderna tehnika na razpolago, se tu ponazoruje socialni razvoj rodbine, izsledki ženskega dela, ženske naloge in dolžnosti ter vse

zasluge, ki jih ima žena za razvoj kulture. Razen tega je tam nekaka neprestana bolnica, kjer je mogoče vprašati izbrane zdravniške kapacitete za svet, ki se tiče ženskih bolezni, vzgoje otrok ter vsega, kar je v zvezi s poslanstvom žene. Žene imajo pravico povedati svetu, da je vse, kar je bilo storjeno za otroka, po večini njih delo. Poleg tipičnih privlačnosti za otroke, kakor so vrtljak, gugalnica, jezerca, igrišča, razne igre in igrače, so tam nekaki «otroški vrteci» za otroke takih mater, ki hodijo v tovarno delat.

Niti preceniti se ne more, koliko tisočim ljudem v vseh udeleženi državah je dala svetovna razstava posredno ali neposredno kos kruha. In kako velik delež na tem gre ženam! Na vsakem predmetu je počivala roka delavke, intelektualke, umetnice. In na razstavi? Tisoč in tisoč žen in deklet je kakorkoli nameščenih, tako da je to prav za prav mesto žen. Koliko dopisov je moralo biti napisanih, kolikokrat je moralo tisoč in tisoč strojepisk udariti na pisalni stroj, koliko gospodičen v telefonskih centralah vsega sveta je moralo poslušati besedo «Razstava», kolikokrat je morala biti zapičena šivanka v dragocene tkanine!

ŽENSKI POKRET

Žena in otrok na letošnji pariški razstavi

Paviljon, posvečen ženi, otroku in rodbini, ima šest poslopij, ki jih obdajajo prostorni angleški vrtovi. Tu dobiš vse, kar se tiče žene, otroka in rodbine. Mati se ondi nauči, kako je treba oskrbovati dojenčka in kaj je treba storiti, da se preprečijo razne nalezljive bolezni otrok. Zelo nazorno se predvaja tudi vzorna vzgoja, in starši zvedo tako o napakah, ki jih nevede delajo in ki utegnejo slabo vplivati na razvoj otroka.

Eden izmed paviljonov ima velika okna in prekrasne freske in je nekakšna posvetovalnica. Asistentke dajejo tu razne informacije, ki se tičejo ženskega delovanja, socialnih služb, ženskih poklicev itd. Mlada dekleta, ki iščejo dela, dobijo ondi dobre nasvete. Po tlakovanem, snežnobelem dvorišču prideš v paviljon, kjer je predvajalna dvorana. V tej dvorani so redne kinematografske predstave, ki poučujejo občinstvo o napredku v otroški higieni in vzgoji. Tudi strokovna predavanja so v tej dvorani.

Nadaljnji oddelek je razstava socialnih del. V prostorni dvorani, ki je 25 metrov dolga in 8 metrov visoka ter ima visoka okna in alegorične slike, ki povečujejo materinstvo, dobi žena mnogo izpodbudnega o socialnih zadevah. Socialno delo ponazorujejo diagrami in fotografije. Tu vidite, kakšno pozornost in kakšno zanimanje uživa socialno vprašanje. Vidite, kolika skrbnost se posveča otroku, kako se mu pomaga, kako se nadzoruje in varuje. Tu je ponazorjeno, kaj vse dela družba za otroka, za njegov telesni in duševni razvoj, kako se izpopolnjuje človeško pokolenje in izboljšuje njegov zdravje.

Malo naprej je socialno-zdravniški oddelek, ki ima posebne kabine, kjer

dajejo nasvete znameniti zdravniki. Tam so pršne kopeli ter čakalnice za matere in pestunje. V sosednem paviljonu lahko mamice dojijo svoje otroke, segrevajo mleko in previjajo svoje miljence.

Poskrbljeno pa je tudi za zabavo otrok. Najprej bodi omenjen otroški vrtec, ki je prelepo in originalno okrašen. To sta dve dvorani: ena za večje otroke, druga za majčkene. Strokovne odgojiteljice nadzorujejo deco podnevi pri igranju in zvečer, ko gre spat. Za razvedrilo je miniaturna vasica s kapelico. Po njenih ulicah se otroci lahko izprehajajo, hodijo po majhnem mostičku in gledajo v miniaturno reko.

Drugi vrtec je za večje otroke. Na sredi je velik bazen z vodometi. Tu se otroci lahko varno in udobno kopljejo in plavajo. Za razvedrilo imajo tobogan, vrtljake in razne druge zabavne reči, ki mikajo dečke in deklice. Po teh bolj ali manj razposajenih zabavah lahko gredo otroci v majhno gledališče, kjer igrajo Andersenove pravljice in kratke glasbene komedije. Tudi klovni so tam, ki kratkočasijo deco. V Pravljčni jami pripovedujejo otrokom pravljice. Tudi primerne knjige in časopisi čakajo tam nanje.

Letošnja pariška razstava je potemtakem v marsičem tudi dokaz lepega, koristnega, smotrnega ženskega pokreta.

Žena in higiena

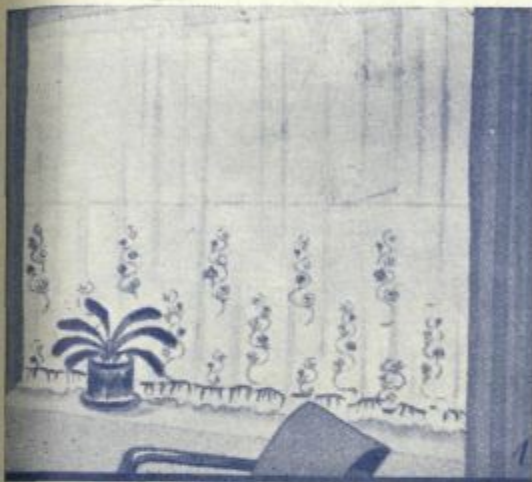
Šele pred nekaj leti se je začelo naše ženstvo bolj zanimati za nego telesa. Naše stare matere so malo vedele o higieni telesa, včasih so se okopale, vsak dan umile in počesale, vsak teden preoblekle, kaj več pa za svoje telo niso storile. Za dobro gospodinjo bi bilo nekaj slabega, če bi bila več časa posvetila negi svojega telesa, saj ji je itak zmerom primanjkovalo časa za gospodinjske posle.

Po vojni pa je žena spoznala, da je njeno zdravje za družino prav tako važno kakor vsakdanje loščenje tal. Iz stanovanja je izginila nepotrebna navlaka, ki je dajala ženi vsak dan več ur dela, če je hotela vse počistiti in porisati, in žena je dobila več časa za sebe, ne da bi postala zaradi tega slaba gospodinja. In to je popolnoma prav, ker prav žensko telo mora biti snažno, saj potrebuje ženski organizem še posebne nege. Predvsem bi priporočali vsaki ženi vsakdanje kopanje. Preko dneva se nabere na njeni koži polno prahu, ki ga je treba zvečer očistiti. Vsakdanja kopel pa povzroča, da kri živahneje kroži po telesu in se žena zato ne čuti zvečer tako zbita in utrujena. Če se pa ne more vsak dan kopati, naj se umije vsaj do pasu in noge. Vsakdanje umivanje nog je neogibno potrebno. Žene nosijo tanke nogavice in se jim noge v nizkih čevljih preko dneva zelo oprasijo. Gospodinja mora še vedno več ur stati, kar zelo utruja, in jo nožna kopel spet osveži. Po topli kopeli oblji noge z mrzlo vodo od kolen navzdol in jih dobro odrgni.

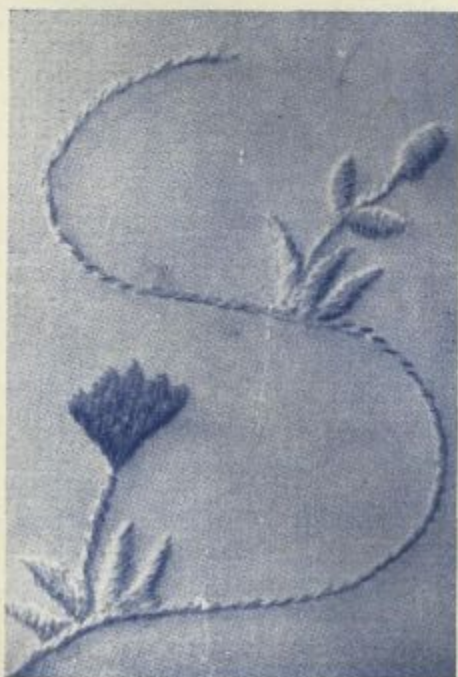
Za zastrtimi okni

življenje

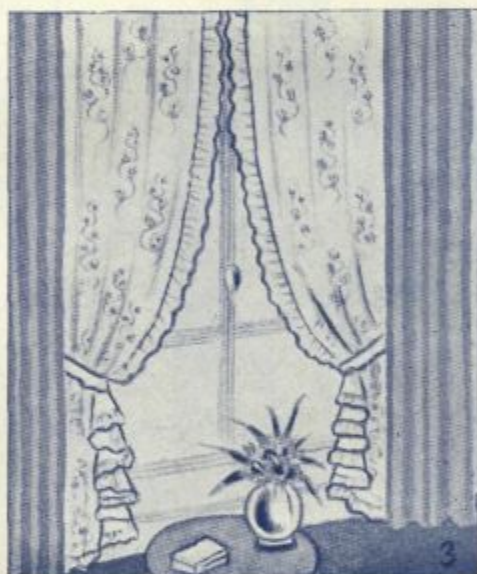
poteka

Ta zavesa zastira vse okno in je iz enega kosa. Dolga je kakor okno, po širini je pa nekoliko nagubana. Z veznim vzorcem je ozaljšana samo spodaj. Za širino 2·50 m potrebujemo 14 predenc prejice muline, in sicer: 4 modra, 8 zelenih, 3 oranžna in 1 rumenega.

Vzorec o naravni velikosti.

Za navadno dvodelno zaveso se porabi 30 predenc prejice muline, in sicer: 18 zelenih, 6 oranžnih, 4 modra in 2 rumeni, če je zavesa dolga 2·50 m, vsaka polovica pa po 3" cm široka.

Dva različna zastora z istim vzorcem

Obe zavesi sta iz prozornega voala barve ekri in ozaljšani s preprostim vzorcem, ki je različno razporejen.

Vzorec vezemo s trojno nitjo prejice muline Mez-CMS, in sicer so vijugasta stebila svetlozeleni, listi temnejše zeleni, cveti pa modri, oranžni in rumeni.

Prav lep je pa ta vzorec tudi, če ga vezemo samo z belo ali rjavo prejico ali pa s prejico barve ekri. Stekla dela-

„Veramon je moderno zdravilo, ki hitro olajša bolečine. Ozdravlja, a ne škoduje.“

VERAMON
Schering

Cevke z 10 ali 20 tabletami.

Oglas reg. pod br. 47 od 29. jan. 1985.

Za Vaše zdravje

Hren ima v sebi fosfor, žveplo, kremenčevu kislino itd. Razkrajja sečno kislino ter jo izloča iz telesa. Pomaga pri protinu, revmatizmu in sladkorni bolezni. Hren odpira tudi tvorjenje kamnov v mehurju.

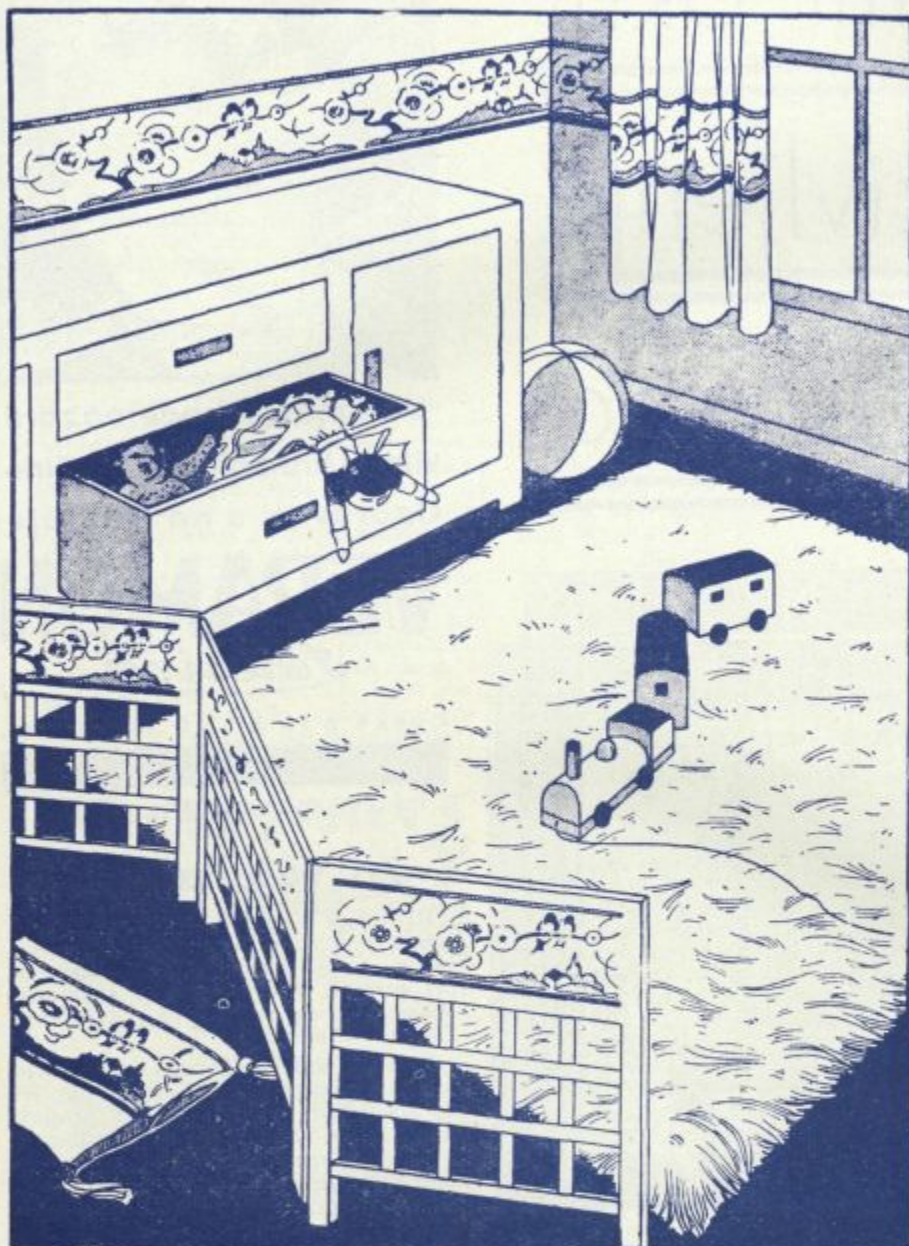
Kumare ženejo na vodo in vplivajo na redno iztrebljanje. Kumare naj jedo zlasti tisti, ki boleajo na protinu in sladkorni bolezni. Zunanje so kumare dobro kozmetično sredstvo, ker delajo kožo nežno.

Paradižniki so glavna hrana pri vzhodnih narodih. V sebi imajo sladkor, mineralne snovi, dragocene beljakovine, jabolčno kislino, veliko fosforja in vse vitamine. Paradižniki zvišujejo odpornost proti boleznim ter so važno živilo za kri in živce. Zlasti pri motnjah v prebavi so zelo koristni.

mo z občrtnim, liste in cvete pa s ploščatim, stebličnim zračnim obodom.

Cvete razporedimo lahko čisto po svojem okusu. Naredimo jih lahko samo spodaj (kakor na prvi sliki) ali jih pa razvrstimo enakomerno ali neenakomerno po vsej zavesi (glej zadnjo sliko). Pač pa moramo paziti, da pri vezanju ne delamo vozlov in da lepo prehajamo od cveto do cveta, ker se vidijo skozi voal, ki je prozoren, tudi vdobi na narobni strani zaves.

BREDINO IN MIHČEVO KRA- LJE- STVO

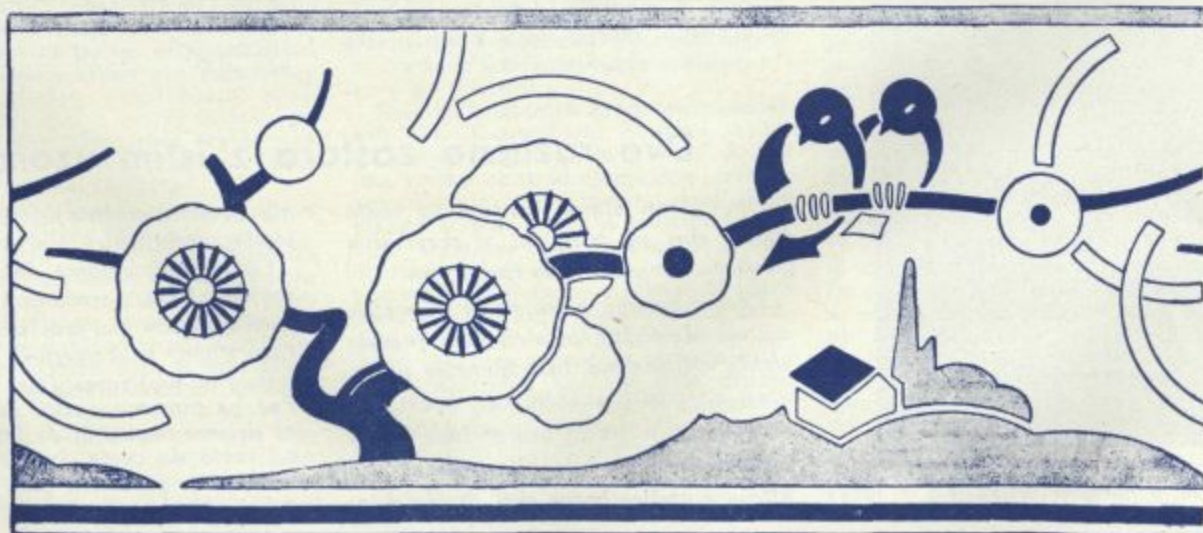

Zelo pičlo je število tistih presrečnih mater, ki svojemu otročičku lahko urede lastno sobo. Lasten kotiček mu pa tudi izmed naših mamic marsikatera lahko nudi. Kako se tak kotiček uredi, vidite na naši sliki. Vse, kar je v njem, naj bo čimbolj preprosto in gladko. Plesk bel, ker se najlepše in najlažje čisti, zavese in blazine iz belega blaga, ker se najlepše pere.

Na sliki vidite tudi okusen vzorec, s katerim okrasite zavese in blazine.

Izvezete ga v navadnem običnem in polnem obodu z ostanki najrazličnejših prejic. Lahko pa tudi v aplikaciji. V tem slučaju lahko uporabite tudi najmanjše svilene ali platnene krpice, ki pa morajo biti zanesljivo stanovitnih barv.

Z istim vzorčkom je ozaljšana tudi tridelna ograjica. Pa tudi za poslikanje stene ga lahko porabite.

Scherkovi
Nasveti

Puder, ki se
obdrži,

je »Scherkov
Mysticum pu-
der«. Ta puder
prekora vse
druge s svojo
sestavino in ker
je nedosegljivo
fin in duhteč.

Prekrasna usta
po obliki in bar-
vi da Scherkova
rdečila za usta,
ki po ni kribeče.

Gospa!
mnogo bolj Vas
bo ljubil, če mu
ublažite nepri-
jemnost pri bratju.
Nobavite mu
»Tarr vado«,
ki ne učinkuje
samo antisep-
tično, marveč
napravi kožo
tudi gladko in
nežno.

„Še Sledu Ni
Več za Mojimi
mozolji in
Ogreci“

SCHERK
PARIS • NEW YORK

Posljam Vam prav rad vzorec,
če pošljete svoj naslovni vrki
Ljudevit Schön, Zagreb, Jelačić-
ev trg 1. ter priložite Din. 3.- v
poštnih znamkah za poštnino.

Dobi se v vseh boljših
stokovnih prodajalnah
za ceno Din. 18.-, 35.-,
56.- itd.

... tako se glasi neki dopis. Spet nov
dokaz delovanja Scherkove vode za
obraz. Ona odpravi vso nečistoto in
popolnoma preobrazí polt. Vaš obraz
dobi popolnoma svež, elastičen videz.

Scherk
Face
Lotion

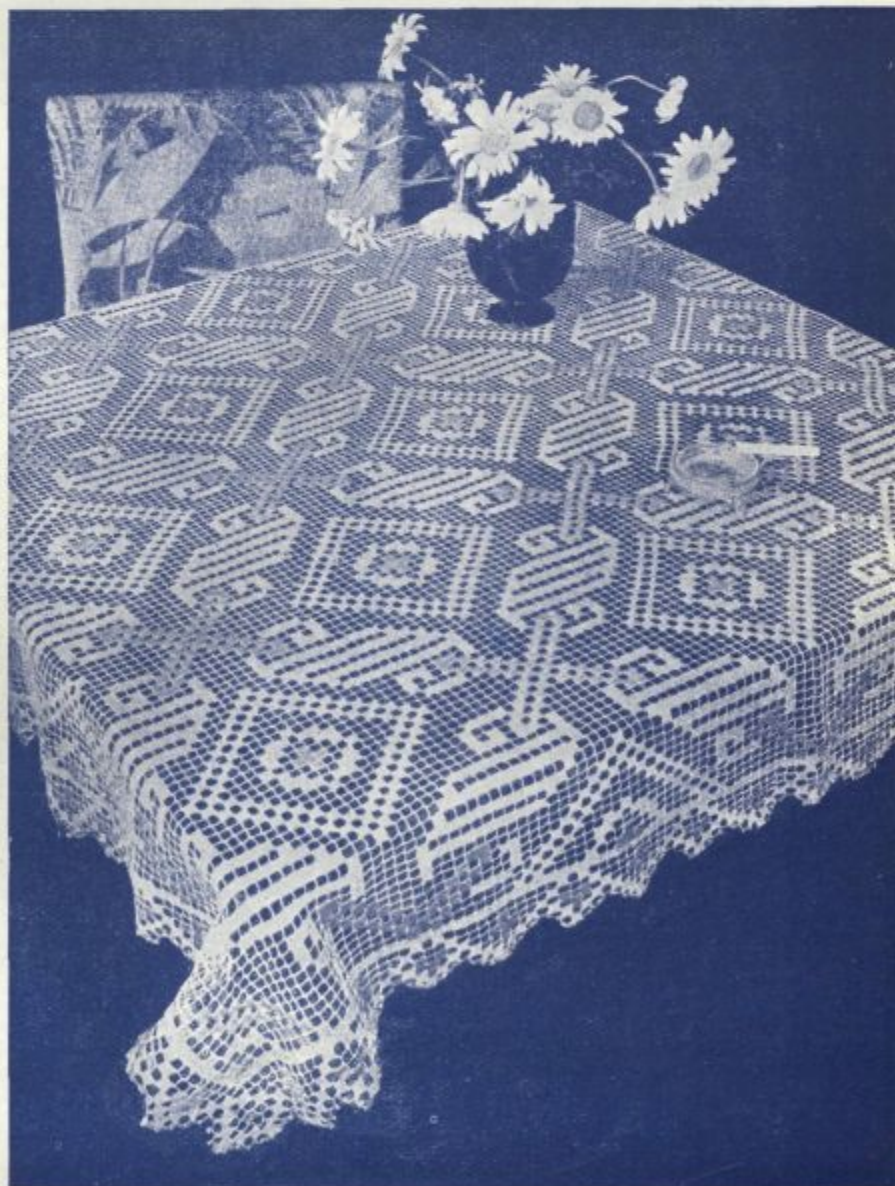
S KVAČKO IN Z IGLO

Kvačkan prt

Ta prt meri 151 cm v kvadratu, stra-
nice posameznih okenc so pa po 1 cm
dolge. — Kvačkamo ga s kvačkanem
Mez-CMS šte. 5.

Za vsako prazno okence nariska na-
redimo po 3 zračne petlje in po 1 dvojni
stebriček (dvakrat opijemo), za vsako
polno okence pa po 4 dvojne stebričke.

Ta vzorec vezemo lahko tudi na
mrežo.

ZENSKI DOKRET

Rodbinsko pravo

V Češkoslovaški se je začelo živahno gibanje žen v vprašanju rodbinskega prava. V parlamentu se namreč obravnava uredba državlanskega zakona, ki je prvotno obsegal tudi rodbinsko pravo, rodbinsko pravo pa nas žene zelo zanima, ker njegova uredba globoko sega v interese družine. Toda rodbinsko pravo je bilo iz državlanskega zakona izločeno.

Za uredbo rodbinskega prava so se bojevali hudi boji, a zdí se, da je situacija sama odločila. Spočetka, ko se je pokazalo, da široko tolmačenje ločitvenega zakona zelo omogoča razvrat rodbine, ki je izgubila svoj trdni temelj, se je pojavila bojazen, ali bo to stanje koristno za češkoslovaške razmere, za državo in za narod.

Ko je statistika izkazovala grozna številna razporok, ko je raslo na tisoče ubogih, zapuščenih in npravno zanemarenih otrok ter so predlogi komisije za uredbo rodbinskega prava, namesto da bi uvaževali dokaze in izkušnje iz prakse ločitvenega zakona, šli v smer, ki je pomenila novo zrahljanje zakona, so se dvignili resni glasovi proti njim. To so bili glasovi ne le iz vrst resnih sodnih in advokatskih praktikov ter javnih delavcev, temveč tudi iz vrst najbolj prizadetih — gospodinj, žen v rodbini, ki smatrajo zakon in skrb za rodbino za edini poklic in stan, ki se mora ščititi.

To ni samo vprašanje razporok, temveč tudi vprašanje populacije, bodočnosti naroda. Ločitveni zakon je populaciji zelo škodoval. Ker zakonska zveza ne nudi ženi zadostne pravne varnosti, se brani zapustiti po omočitvi svoj pridobitni poklic, v katerega se ni vedno moglo brez škode vrniti. Razen tega prevzame, kakor kaže statistika, ponajveč žena dolžnosti do otrok, ako se zruši zakon. To se pravi, da prevzame ves riziko zakona in da ima svoje tehtne razloge, če se brani zapustiti svoj poklic. Zato se brani tudi materinstva. In to je narodni samomor.

S tem vprašanjem je v tesni zvezi tudi vprašanje pridobitnega udejstvovanja žen. Žena ima in mora imeti pravico do zaslužka kot sredstva za pridobivanje življenjskih potrebščin. Ker si zdaj žena ne more drugače zagotoviti svojih življenjskih potreb in ji tudi zakon ne nudi varnosti, si izbira pridobitne poklice. Za socialne in gospodarske razmere je nevarna pravna negotovost zakona in nepojasnjeno vprašanje pridobitnega delovanja žen, zlasti vprašanje nizkih ženskih mezd. To vprašanje je važno v vseh državah. V Franciji na primer je nastal močan pokret žena, ki delajo na to, da se žena vrne v rodbino.

Sedanjim materam, ki so jih izučile izkušnje, ne moremo očitati, ako si želijo, naj si njih hčerke izberejo namesto rodbine in gospodinskega poklica rajši službo. Ali je pa to zdravo in koristno — je drugo vprašanje, ako se ozremo na popolno nepripravljenost sedanjih mladih žen za vodstvo gospodinjstva in rodbine sploh.

Poleg nravnih škod je prinesel ločitveni zakon tudi veliko gospodarsko

škodo. Pravo mesto žene je in bo zmeraj v rodbini. Treba ji je omogočiti, da se bo čutila v rodbini mirno in varno in da bo kar najbolj izpolnjevala svoje poslanstvo kot žena in mati. Treba ji je omogočiti, da se bo vsa posvetila svoji rodbini in da bo opustila svoj pridobitni poklic.

Živahni ženski pokret v Češkoslovaški se giblje v pravcu, da mora biti interes vse države in vsega naroda, da se rodbina utrdi in da dobi ugodne pogoje.

Na izletih

Zdaj je čas izletov. Posebno mladi ljudje izrabijo vsako priliko, da odhite iz mestne vročine v naravo, bodisi v planine ali pa v gozdove. Nekateri menijo, da so popolnoma prosti kakor hitro zapustijo mestne zidove, in da se jim ni treba več ozirati na pravila lepega vedenja. Večkrat slišimo v planinah izgovor: «V višini nad 1000 m je vse dovoljeno.» Toda takšno mišljenje je popolnoma napačno. Povsod, tudi v višini nad 1000 m in sredi najgostejšega gozda, mora ostati vsakdo nasproti bližnjemu vljuden in občiren. A če se moškemu spregledajo sem ter tja kake napake, nas pri ženski preveč prosto in divje vedenje odbija. Zato mora zlasti ženska paziti, da se ne vede preveč fantovsko.

Predvsem je treba paziti, kakšno družbo si izberemo. Nikdar ne hodi na izlete s takimi ljudmi, ki ljubijo prostaško govorjenje in kvantanje. Prvi ti bodo največkrat pokvarili dobro voljo, ker bodo hoteli, da samo njihova obvelja, drugi te bodo pa osmešili in spravili v slab glas. Pojdi na izlete samo z znanci, ki jih dobro poznaš in veš, da se znajo lepo vesti. Dandanes gre ženska lahko tudi sama na daljše izlete in se zaradi tega nihče ne zgleduje. Pazi pa na poznavstva med potjo! Ne bodi preveč zaupljiva nasproti ljudem, ki jih ne poznaš, ker ne veš, če te ne bodo izrabili in se ne boš prevelike zaupljivosti kesala.

Za izlet se primerno obleci. V hribe boš obula gojzerje, komodno krilo, temne hlače, vzela boš s seboj topel plašč ali pelerino, medtem ko greš na izlete po ravnini lahko v lahni oblekici in sandalah in vzameš s seboj le volneno ogrinjalo ali jopico. Če greš na izlet za več dni, vzemi s seboj vedno še toliko obleke, da se lahko preoblečeš, če te kje dež dabi. Ni pa res, da je za izlet dobra vsaka stara obleka, ki je ni več škoda. Zelo smešno je videti, če greš na Grintavec v stari svileni obleki, ki si jo imela svoj čas na plesih ali pa za gledališče. Tudi pri nas se je zadnja leta razpasla grda razvada, da nekatere ženske na izletih slečejo vrhnje obleke in hodijo okrog v kopalnih obleki, češ, tako je manj vroče in bolj zdravo. Kopalna obleka je samo za kopanje in za solnčenje ob bregu reke, nikdar se pa v kopalni obleki ne bo dostojna ženska izprehajala po polju ali v gozdu, še manj pa bo hodila tako oblečena skozi vas. Tudi ni treba obleči za izlete na kmete kakih posebno eksotičnih in na-

čičkanih oblek, ker se vam lahko zgodi, da se vam bodo kmečki ljudje smejali. V naravi bodite preproste v vsem!

Ali vzamete s seboj nahrbtnik, je odvisno od tega, kako dolgo ostanete z doma. Ne jemljite velikih nahrbtnikov in nikar se ne preobložite. Saj dobite potrebno hrano v vsaki kmečki gostilni, pa tudi v planinskih in pastirskih kočah, zato nikar ne nosite s seboj cele delikatesne trgovine. Pač pa vzemite s seboj malenkosti, ki jih tako radi pozabimo: glavnik, milo, sveže robce, obveze, malo joda, osvežujoče kapljice, iglo, sukanec, škarjice, nož in vžigalice, saj nikoli ne vemo, kaj se nam lahko zgodi po poti. Dobro je tudi, če vzamemo s seboj v hribe copate, da se v koči lahko preobujemo.

Po poti lahko prepevate in vriskate. Ne bodite pa razposajene, zlasti se ne lovite in preglasno ne smejte, kadar greste mimo hiš. Nikdar ne pojte nesodobnih pesmi in ne dovolite, da bi kdo v vaši družbi pripovedoval opolzke šale.

Hodite samo po potih, ne letajte po travnikih, ne plezajte preko ograj in ne hodite kar čez njive. Nikjer ne delajte kmetu škode! Po sadovnjakih ne pobirajte sadja, razen če vam gospodar to dovoli. Nekateri izletniki so tako nesramni, da lomijo veje, podirajo plovce in kradejo po njivah in vrtovih. Take družbe se ogibajte, ker če vas opazi gospodar, ne bo šele izpraševal, kdo je bil kriv, temveč bo s krepkimi izrazi nagnal vso družbo. Ne poškodujte markacijskih desk in ne pišite in ne podpisujte se po znamenjih in kapelica ob potu.

Če sedete na travniku ali v gozdu k južini, pazite, da za seboj vse pospravite. Kulturen človek ne bo pušal na zeleni trati za seboj papirjev, praznih steklenic, kosti ali konzervnih skatel. Slovenski izletniki se na to po navadi nič ne ozirajo, kjer jedo tam puste za seboj ostanke, tako da so ob ponedeljkih zelo obiskani izletniški kraji kar posuti z odpadki. Ta grda razvada mora izginiti. Če vidite koga, ki pušča za seboj ostanke, vedite, da je zarobljenec, če je še tako zlikan. Saj poznate pregovor: «Kjer osel leži, tam dlako puhti». Če zakurite in kaj kuhate, naberajte samo suho dračje in ne delajte v gozdu škode. Potem skrbno pogasite ogenj in pazljivo pogledajte, da ni ostalo kje kaj tlečega, ker lahko nastane požar. Tudi cigaretnih ogorkov ne mečite po gozdu in travnikih, ne da bi jih prej pogasili.

Vedite se vedno dostojno, ne pa tako, da boste preprostemu kmečkemu ljudstvu v spotiko. S preprostimi, kmečkimi ljudmi bodite še posebno vljudni, ker so zelo občutljivi in takoj mislijo, da se jim posmehujete, pa postanejo zato radi zadirčni. Bodite preprosti, ne postavljajte se pred drugimi in ne hvalite se, da se ne osmešite. Ne zahtevajte v pastirski koči ali hribovski vasi mestnih delikates, zadovoljite se s preprostimi jedili. Kdor hodi na izlete iz drugih namenov, ne zato, da bi se razvedril in ušel vsakdanjim skrbem, naj ostane rajši doma. Narava naj vam bo svetišče, kjer uživate božji mir in odkoder se vračate potolaženi in dobre volje.

(M. B.)

Osovrāzene sončne pege

Resnica je, da so sončne pege močno osovrāzene, ker lahko skazijo najlepši obraz. Sončne pege so majhna nakopičenja barvila v vrhnji plasti kože. Nagnjenje k tvorbi sončnih peg je individualno in ga torej ni moči izpremeniti. Vendar pa lahko dosežemo vsaj toliko, da nas pege ne bodo motile.

Paziti moramo, da nam sonce ne sije naravnost v obraz, posebno se moramo varovati pomladanskega sonca, ki najrajši privabi pege vseh mogočih velikosti na dan. Obraz si moramo zaščititi pred soncem s širokokrajnim klobukom ali z varovalnim pudrom ali pa z varovalnim mazilom. Pri kopanju se ne smemo izpostavljati soncu. Zgornji del telesa naj bo zmerom zavarovan z enim izmed omenjenih sredstev ali pa s temnim kosom blaga, spodnji del telesa pa lahko izpostavimo neposrednim sončnim žarkom.

Če hočemo odpraviti sončne pege, se moramo odločiti za eno izmed tehle kur: ali jih obledimo ali pa se odločimo za olupljenje kože. Isti učinek dosežejo domača sredstva, kakor oblogi s citronovimi rezinami ali pa drgnjenje obraza s citronovim sokom ali sokom pese. Če vodi za umivanje obraza stalno dodajamo nekoliko boraksa, se koža hitro olupi. V vsakem lekarniškem sredstvu proti sončnim pegam je tudi boraks. Tako na primer je sestavljena toaletna voda proti sončnim pegam: bo-

Zakaj si ne polepšate prsi?

Doba letnih oblek in kopanje pokaže radovednemu očesu vse hibe Vaših prsi, in niti oprsni ne more trajno zakriti tistega, kar je pri Vaših prijateljicah lepše kakor pri Vas. Zakaj bi si ne pomagali, ko je zdaj to tako lahko?

Pariški zdravnik kozmetik dr. de Grève je izdal veliko ilustrirano brošuro o znanstvenih preparatih za polepšavo prsi, ki so jih pregledala in odobrila pristojna oblastva v Jugoslaviji. Njih uspeh je zanesljiv.

V najkrajšem času

prsi lahko razvijete, utrdite, povečate ali zmanjšate. Ne da bi Vaša okolica kaj opazila, dosežete, če jih vsak dan po pet minut negujete, dovršeno lepe oblike prsi. Prsi

dobe lepo obliko in trdoto in stoje visoko in lepo brez oprsnika! Zdravljenje je poceni (od 70 do 85 dinarjev), a uspeh je vselej jamčen.

Zahtevajte takoj brezplačno brošuro, ki jo dobite ifranko, ne da

bi jo morali kupiti. V njej dobite veliko dragocenih nasvetov.

Naslov: E. LAKNER (oddelek 12), Draškovičeva 15 a, Zagreb.

raks 2.0, Aqu. rosar. 12.0, Aqu. Naphae 12.0, ali pa: boraks venet. 5.0, Kali chloric. 1.0, Spirit. Resed. 2.0, Aqu. rosar. 20.0, Aqu. Naphae 20.0. S to tekočino sončne pege vsak dan namažemo in jo pustimo čez noč na obrazu.

Mnoge toaletne vode proti sončnim pegam vsebujejo učinkovito sredstvo —

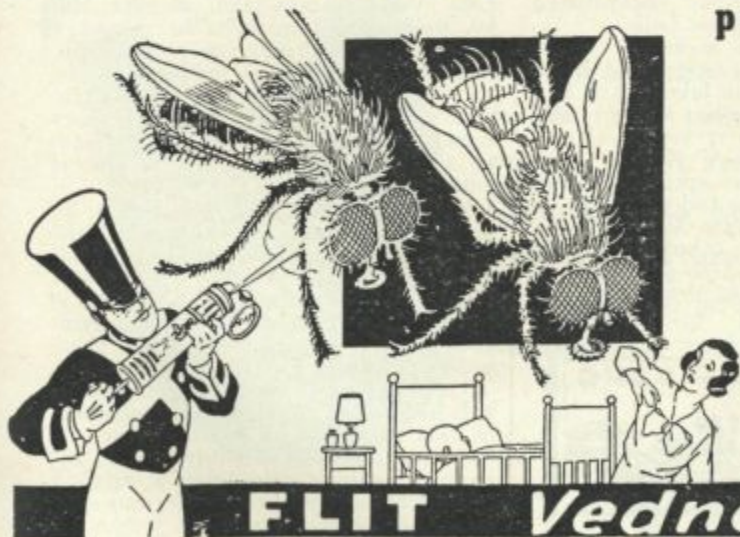
sol živega srebra — sublimat. Ker je ta voda strupena, je zdravniki zadnja leta ne priporočajo več.

Močnejša sredstva za lupljenje kože na obrazu uporabljamo, če so sončne pege posebno temne. V tem primeru uporabljamo petodstotno resorcinovo milno špiritno raztopino.

FLIT...

pravi sovražnik mrčesa

Slaba sredstva ne bodo obvarovala družino pred mesarskimi muhami!

FLIT je vodeči proizvod v 90 državah. — najboljši znak moči in ubojnega delovanja — ker vsebuje strup, ki ga drugod ni.

FLITOVA para ne pušča madežev in je ljudem neškodljiva. Varuj se pred nadomestili pod imenom Flit. Pravi FLIT je samo v plombirani ročki. Pazi na garancijo:

rmeno barvo, — črn rob in FLIT vojaka.

FLIT Vedno ubija!

Sredstva, ki smo jih doslej navedli, povzročajo lupljenje kože. Sončnih peg se pa tudi rešimo, če jih obledimo. Vodikov prekis se je izkazal kot sijajno sredstvo za obledenje. Če si napravimo vlažne obkladke s triodstotnim vodikovim prekisom skozi dalje časa vsak dan, sončne pege kmalu ne bodo več vidne, ker obledijo tako močno, da se

od ostale barve obraza ne razločijo več. Obkladke si napravimo po dvakrat na dan in jih pustimo pol ure na koži. Triodstotni vodikov prekis dobimo v vsaki lekarni brez posebnega recepta. Tiste ženske, ki imajo neobčutljivo polt, lahko uporabljajo nerazredčen vodikov prekis, ki ga dobijo v lekarni pod imenom Perhydrol. S Perhydrolom si sonč-

ne pege namažemo vsak dan, in uspeh bo že v nekaj dneh viden.

Ker pa vodikov prekis obledi tudi barvo las, moramo paziti, da ne pride mo z njim na obrvi in trepalnice. Najbolje je, da si pred tem opraviš namazemo trepalnice in obrvi z oljem. Maščoba ščiti lase pred obledenjem.

(M. R.)

Kriza zakona, gledana skozi želodec

Piscec tega članka je zdraviliški zdravnik v Františkovih lazni (toplicah) na Češkem. Zbral je svoja znanstvena spoznanja, svoje življenjske izkušnje in svoj dvotip; iz tega je nastala cela vrsta knjig, ki so prevedene skoraj v vse evropske jezike. Naš članek je odlomek iz njegove najboljša knjige «Od zakona do ljubezni». Preberite ga, dajte ga čitati svojemu možu. Vedite, da je takšnih odstavkov mnogo v knjigi «Od zakona do ljubezni», ki izide letos v naši založbi. Da navedemo le nekaj poglavij: Ali se je treba ljubezni učiti? Emancipacija žene. Resni nameni. Kdo je histričen? Mož petdesetih let. Cela mama. Sistem «Nič otrok!» Oče postati — oče biti.

Knjiga je tako poučna, tako zanimiva, tako prijetno pisana, nevsiljiva, da se čita kakor zanimiv roman. Kdor jo bo začel čitati, je ne bo del rad iz rok. Marsikaj, kar doživljate v podzavesti, vam bo jasno. Knjiga vas vodi pred poroko in po poroki res k — ljubezni.

Imate čisto prav, draga gospa, če hočete zgraditi svoj ljubi domček ob — ognjišču in če hočete svojo zakonsko srečo postaviti na karto, ki se ji pravi jedilni list.

Že od nekdaj so bili kuhinjski recepti najboljše recepti za vzdrževanje in podpiranje domačega miru, in ne samo anatomij, temveč tudi dušeslovci se strinjajo v tem, da ima srce svoje področje prav blizu želodca.

Ljudje, ki so to izkusili, vedo, da dela dobra vest človeka zelo zadovoljnega in srečnega. Toda dobro nasičen želodec ima isto posledico, in to se laže doseže. Zdravniška veda mora vse točke potrditi: kako pomirliiv in velikodušen je človek, ko zadostni in dobro prebavljeni jedi, kako je dober srčen! Krepost in zadovoljnost pride v nas, postanemo dobri državljani, nežni očetje in ljubeči možje.

Saj so iz nekega prav čudnega razloga za ljubečega soproga tisti mali problemi zakona, največji kakor veliki problemi.

Če ste glede teorije relativnosti in glede psihoanalize drugačnega mnenja kakor vaš mož, se on za to ne zmeni. Če je pa vaša priljubljena godba Beethovnova sonata, njegova pa pesmica «Jaz bi rad tvoj foto», je pa stvar že malo hujša. Ako se pa ne moreta zediniti, ali in koliko naj bo okno odprto ali obkorej naj se hodi spat in obkorej naj se vstaja, to je pa že tista proslula kriza zakona, o kateri dandanes toliko slišite in berete.

Ker gre pot moževe ljubezni skozi njegov želodec, morate z vneto skrbet, da vaš zakon ne obliči kje na tei poti, da možu tako rekoč ne obleži v želodcu.

In če me vprašate za svet, kakšni naj bodo lončki v vašem gospodinjstvu, da boste svojega Tristana ne le privabili, ampak tudi nase privezali, se postavile čisto na stališče Leedske univerze, ki je že ob začetku osemnajstega stoletja oznanjala, da morejo neke jedi izsiliti naklonjenost bolj kakor «čarovna sredstva». Gre le za to, da veste, katere jedi.

Vprašate, ali je špinača koristnejša kakor šimbas in ali so paradižniki res zdravo živilo.

Nikakor se ne mislim ogniti odgovoru, če rečem, da je zdravemu vse zdravo.

Res, zelenjava ima v sebi posebno dosti soli in vitaminov in soli so prav

tako kakor vitamini za življenje važne snovi. Toda kaj se to pravi? Saj je tudi tolišča življenju potrebna in beljakovine tudi. Zakaj naj bi bila torej zelenjava bolj «zdrava» kakor slanina ali rostbif?

Naravi gre za to, da dobi telo zadostno množino ogljikovih hidratov, tolišče, beljakovin, soli in vitaminov. Da bi nas k temu zvabila, je iznašla apetit. Vse drugo je postranska reč. Če si hoče kdo to oskrbeti predvsem z vegetarsko hrano, kakor na primer Japonec, ali pa rajši kakor Eskimec iz olja, ribje tolišče in mesa, to prepušča narava njegovemu okusu. V njenem kraljestvu se lahko nasiča vsak po svoje. Vsak naj je, kakor mu je zrastle «kljun»!

Seveda je vzlic temu mogoča dieta! Samo po sebi se razume, da bo za bolnega na protinu prav, če bo jedel malo mesa, za bolnega na sladkorni bolezn, da bo jedel malo moka, za trebušatega, da bo jedel malo tolišče. Brez vsakega dvoma mora dobiti rahitični otrok hrano, bogato vitaminov, in na želodcu bolni kar najlaže prebavljivo.

Toda pri vseh teh dietah gre vendarle za bolnike, torej za ljudi, ki slabo prebavljajo. Ne mučite torej, svojega moža z dietnimi pravili, gospa, in pustite, naj je, kar hoče in kolikor hoče, zlasti pa kolikor manj hoče.

Ne pozabite, da je iznašla narava izvrsten regulacijski aparat za presnavljanje, za katerega skrbita dva glavna uradnika: lakota in želja po nasičenju. Ta dva skrbita za to, da ne uvažamo niti manj, niti več, kakor potrebujemo.

Morda ste brali, da je nekdo trdil, da nač lahko živimo brez noezije, brez muzike, brez umetnosti, brez prijateljev, brez knjig, toda ne brez jedi. Brez preveč jedi, tega še ni nihče trdil!

Saj v življenju ni tako erdo urejeno, če svojih organov ne čutimo — kateri zdrav človek je že kdaj čutil svoja jetra ali svojo vranico? — ampak želodec čutimo vedno! Če je prazen, čutimo lakoto, če je poln, čutimo zadovoljstvo, in če je preveč poln, nas boli.

Nikar ga svojemu možu ne napolnajte preveč, gospa, če vam je ljubezen draga! Vzemite mu lakoto, a ne apetita, praznujte praznike, kakor prihajajo, toda ne delajte iz veselih slavnosti kislih tednov!

Ali veste, da imamo «prazničen želodec»? Svoje ime ima od tega, da ob praznikih ne sme praznovati. Za vse organe našega telesa je o božiču, o veliki noči mir na zemlji: samo želodec mora bolj garati kakor ob navadnih delavnikih.

Dr. Jos. Löbel.

Red pri kuhanju

Red nam prihrani čas in denar, zato ga ne smemo niti v kuhinji podcenjevati.

Tudi v še tako majhni kuhinji imamo lahko red. Nekateri gospodinjje delajo neobičajno čisto, tako da bi človek komaj verjel, da res kuhajo. Zato pa vlada druga v kuhinji, da je človeka groza. Na mizi, po stoli, na štedilniku,

Brez spanca?

Polnoč, ena, dve... Ure brez konca in kraja, če ste oropani spanca!

Poskusite vendar enkrat s kavo Hag, zdravniško priporočeno, kofeina prosto zrnat kavo! Že po kratkem času se boste počutili mnogo bolje. Kava Hag dopušča globok, zdrav spanec, daje pa tudi užitek in slast, ki jo ob skodelici dobre kave tako visoko cenite.

KAVA HAG

= ZDRAV SPANEC!

povsod se valja umazana posoda. Na mizi vidiš razlito mleko in vodo, ostanke zelenjave, olupke sadja in krompirja, raztresene drobtine, moko, na papirjih ostanke zabele itd.

Delati v tem neredu je zares umetnost.

Samo nekaj dobre volje in smisla za red izpremeni kuhinjo, da je še poznali ne boste. Posod po zajtrku ali celo po večerji ne spravljajte nepomiten. Ostanke se prisuše in pomivanje je težje. Če umazane posode ni mogoče pomiti, jo denite v pomivalnik in pokrijte z brisačo. Ostanke jedi odstranite s krožnikov in iz posode s papirjem in sežgite. Nikoli ne mečite odpadkov v zaboj s premočom. Denite jih na papir, in ko bo ogenj hud, jih sežgite. Potem se vam ne bodo nabirale muhe, ki so največja nadloga poleti.

Miza mora biti tudi pri kuhi vedno čista. Vsako kanjlo takoj obrišite. Moko, drobtine itd. spravite brž vsako v svojo posodo. Preden začnete kuhati, prinesite vse hkrati iz jedilne shrambe na velikem podstavku, po opravljenem delu pa odnesite vse na podstavku spet nazaj. Posoda z moko in s soljo ostanke v kuhinji do konca, ker se zmeraj potrebuje.

V štedilniku zakurimo šele potem, ko je vse pripravljeno, da ne žgemo kuriva po nepotrebnem. Na štedilniku imejmo večjo posodo z vodo. V topli vodi takoj oplaknimo uporabljeno posodo, jo osušimo in spravimo. Tako se nam umazana posoda ne kopiči, vse drugo je pa potem po obedu hitreje pomito.

Tla v kuhinji, zlasti pri štedilniku, naj bodo čista. Večkrat jih pometimo in vsaj po enkrat na dan zbršimo.

Umazane brisače in cunje kvarijo zunanost kuhinje, zato takoj z njimi v vrečo za umazane brisače. Še uporabne brisače osušimo in spravimo v miznico.

Smetiščnica in omelo seveda tudi ne smeta ves teden sloneti ob štedilniku.

V lepo pospravljeni kuhinji kuha snažno in primerno oblečena gospodinjica. Čist delovni predpasnik svetle barve in dobro zavarovani lasje dajejo okus dobro pripravljenim jedem. Vsak mož vidi rad okrog sebe red, čedno opravljeno ženo, tudi če morda pravi, da mu je največ na tem, kar je na krožniku.

Ali molče oči kadar govori ljubezen?

Za noč mastna
Elida Citron Cold Cream.

Njena izborna sestavina čisti in hrani kožo. Prastara polepševalna sredstva, namamelis in citriono, je združila napredna znanost v popolnosti, zato ta krema kozmetično najbolje deluje.

Čestokrat izda en sam pogled več kakor mnogo besedi. Ali ni tako priznanje najlepše za vsako ženo? Zato bi morali storiti vse, da ostanete v „njegovih“ očeh lepi.

Gotovost, da boste vedno lepa in dobro negovana, Vam daje ELIDA krema IDEAL, dnevna krema za polepšanje. Polt postane medla, enakomerna in čista, zaradi dodatka hamamelisa poživlja in obnavlja kožo.

ELIDA **KREMA**

Kako si zgradimo pristanišče

Slika A. Pristaniška naprava.

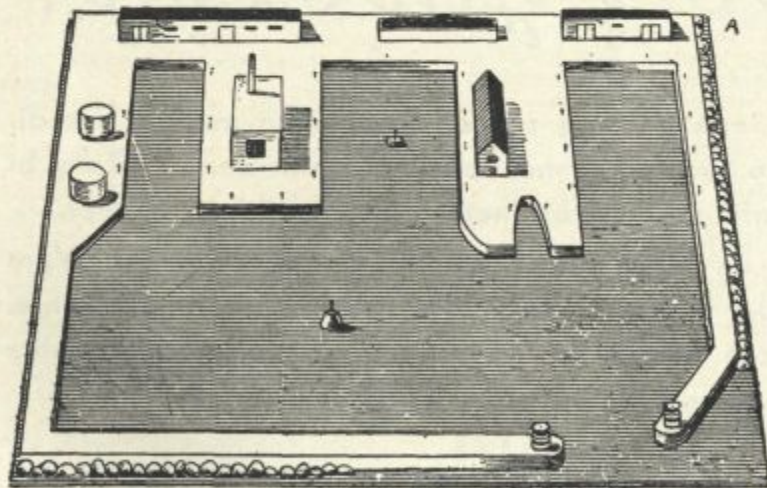
Kos zelenega linoleja bi bila najboljša podlaga, lahko pa uporabimo seveda tudi kos tenke deske, ki jo potem modro prepleškamo.

Pomole in valobrane izrežemo, kakor kaže slika, iz tenke deščice. Lahko pa načrt po svoji volji tudi izpremenimo. Lahko napravimo pomolov tudi več ali pa damo valobranom drugačno obliko, tudi lahko napravimo nekaj dockov in pristajališč za brode, kratkomalo, karkoli se izmisli, samo da bo kaj lepega iz tega. Če imamo dobro žagico in če si prej vse lepo s svinčnikom začrtamo, nam gotovo vse dobro uspe. Posamezne dele potem prilepimo ali pa pribijemo z žeblički na podlago.

Slika B. Kako naredimo posamezna poslopja.

Nekatere naredimo lahko iz stavbnih kladic, ki smo si jih bili nedavno pripravili. Velike petrolejske tanke izrežemo lahko iz stare karnise. Navadna, zgoraj malo izdolbena kladica, v katero stresemo pest premogovega drobiža, bo čisto dobra sprava za premog. Kako si lahko naredimo iz kladic, ki smo jih bili že zavrgli, skladišča, kaže

slika B. Če smo previdni, kadar koljemo te kladice, lahko dobimo iz vsake celo po dve skladišči. Strehe lahko potem črno prepleškamo. Še naravnje bodo videti, če jih naredimo iz strešne

lepenke. Pristaniško poslopje je sestavljeno iz dveh enakih delov. Za to je dobra vsaka malo debelejša deska, ki jo prežagamo, kakor kažejo črtice na predložku. Paziti moramo seveda, da so razdalje x med pikčasto črto ozke strani deske do njenega roba enako velike, sicer bi stalo poslopje postrani.

Slika C. Svetilnik in boje.

Zdaj pa napravimo še druge manjše predmete. Teh ne smemo izpustiti, če hočemo, da bo to res pravo pristanišče. To so svetilniki, ki morajo imeti seveda tudi luč, in boje. Svetilnike naredimo iz kosov starega metlišča ali pa

iz zamaškov. Barvo za pleskanje moramo kajpak tudi imeti. Ne pozabite, da morajo biti svetilke na eni strani rdeče, na drugi zelene. Boje napravimo iz zamaškov, katerih ožji konec obrnemo navzgor, in jih popleskamo z rdečimi in belimi progami, zgoraj na sredo pa zatakemo v vsako po en žebelj.

Zdaj bi bilo pristanišče narejeno. Treba je samo še ladij. Gradnja ladij pa je posebna umetnost, zato jo odložimo na pozneje.

Bumček: «Dedek, ali imaš še mnogo zob v ustih?»

Dedek: «Ne, Bumček, vsi so mi že izpadli, zato ne morem jesti nič trdega!»

Bumček: «Nu, dedek, potem mi pa, prosim, drži jabolko, dokler se ne vrnem iz trgovine!»

Mažek še ne hodi v šolo, pa se je že naučil delati križ. Njegova mlajša sestra Nena pa tega še ne zna in Mažek jo hoče naučiti. Čez nekaj časa sliši mama v sobi obupen Mažkov jok.

«Kaj se je pa zgodilo?» vpraša vsa zaskrbljena.

«Neno sem učil delati križ. Ko sem ji hotel napraviti križ čez usta, me je pa ugriznila, pripoveduje Mažek.»

Rešitev ugank iz štev. 6.

Rešitev lestvice.

Fran Levstik — Martin Krpan.

Rešitev uganke.

Knjiga je imela 500 listov. Mihec je najprej izmeril debelino knjige. Bila je 25 mm debela, torej pride 20 listov na 1 mm, 1 list pa je debel eno dvajsetino milimetra.

Čemu bi stradali?

Prekomerna debelost ne samo da ni lepa, temveč je pogosto znak, da izmenjava snovi pri Vas ni v redu. Zakaj bi zaradi takih motenj sami sebi skrajšali življenjsko dobo? Vzemite

BOXBERGER KISSINGER - TABLETE ZA HUŠANJE.

Kissingen je svetovnoznano kopališče. Iz kissingerje soli se izdelujejo po vsem svetu znane Boxberger Kissinger-tablete za shujšanje, ki odpravljajo prekomerno debelost ter delujejo obenem tudi kot milo sredstvo za reguliranje stolice. Ne vsebujejo niti joda, niti kake druge sestavine, ki bi škodljivo vplivala na srce.

Ogl. reg. S. br. 5742/32.

Kako se je hotela podgana omožiti

Živela je nekoč družina podgan, ki je imela zelo častihlepnega očeta. Ta je trdno sklenil, da se bodo morale njegove hčerke prav dobro omožiti, da bo tudi on deležen časti in dostojanstva. Pogostokrat je tarnal:

«Vse življenje preživljamo pod zemljo, v temi in nesnagi, čas je in pravično bi bilo, da pridemo spet do dostojanstva in časti!»

Neki večer, ko je mesec svetlo sijal z neba, je prilezel podganji oče z najsta-

Oglas je registr. pod št. 1075 od 17. XII. 1936.

rejšo hčerko iz svojega brloga in poprosil mesec, naj se oženi z njegovo hčerko. Po njegovi sodbi je mesec zavzemal na svetu najvišji položaj, zato si je pač mislil, da bi ga taka poroka pripravila do najvišjih časti.

Mesec ga je potrpežljivo poslušal, se nasmehnil in rekel:

«Motiš se, dragi podganji oče, če misliš, da zavzemam najvišji položaj na svetu. Svetim se samo zato, ker me solnce obseva. Če bi ne bilo solnce tako dobrotljivo, bi me sploh ne mogel videti!»

«Nu, prav, pa pojdem k solncu!»

«To pot pa si lahko prihraniš,» mu je svetoval mesec, «tudi solnce ne zavzema najvišjega položaja. Dovolj je, da zakrijejo lahne bele meglice solnce, in že ga ne moreš videti. Potemtakem tudi solnce nima tolikšnega dostojanstva, kakor misliš!»

Podganji oče je uvidel, da ima mesec prav. Hitro je prijel hčerko za roko in jo odpeljal k megli.

«Slišala sem tvoj pogovor z mesecem,» je rekla, «toda iskreno ti moram priznati, da tudi jaz ne zavzemam najvišjega položaja na svetu in da nimam takšnega dostojanstva, kakršnega želiš za svojo hčerko. Dovolj je, da prihrumi močan veter, in že se razblinim.»

Tedaj se je napotil podganji oče k vetru. Oča veter si je napihnil lica in z globokim glasom rekel:

«Tudi jaz nisem tako dostojanstven, kakor misliš. Nič bolje ni z menoj kakor z mesecem, solncem in meglo. Tudi moja moč je omejena. Že dve sto let se trudim, da bi odpihal grad, ki stoji na onemle hribu. Toda grad je močnejši od mene. Še zdaj mi kljubuje! Neomajno stoji na svojem mestu in se ne gane!»

Tedaj je odšel podganji oče h gradu in ga prosil, naj vzame njegovo hčerko za ženo.

Grad se je zakrohotal, da so se debele stene stresle. «Res je, kljuboval sem solncu in vetru, toda druge sovražnike imam, ki mi bodo izpodkopali življenje. In ti sovražniki ste podgane! Neprestano mi rovarite po trebuhu. Mnogo lukenj ste že izvrtale v moj život. Ne bo več dolgo trajalo, ko se bom zaradi vas zrušil. Mnogim mojim bratom se je prav tako godilo. Ko se bom zrušil in ne bo od mene ostalo drugega ko kup pepela in prahu, poreko ljudje, da je tu nekdanj stal mogočen grad!»

Podganji oče je dobro poslušal, kaj mu je grad povedal. Hitro je prijel hčerko za roko, jo odvedel domov in jo omožil s sinom svojega sosedu.

COTY VAM PRINAŠA,
GOSPA,

NOVE PROIZVODE ZA NEGO LEPOTE

napravljenе na temelju znanstvenih izkušenj. Brez kompliciranega postopanja, brez izgube časa. Izvanredno enostavna uporaba, dokazana uspešnost, cene vsakomur dostopne.

Ti izdelki se prodajajo pri:

LJUBLJANA
Drog. Gregorič
Drog. I. Kane,
Nebotičnik
MARIBOR
Drog. M. Kane

CELJE
Drog. F. Vrtovec

METODA ZA NEGO LEPOTE
COTY

10 minut zjutraj
10 minut zvečer.

Zahtevajte našo specialno brošuro „Pot do lepote“

Kotiček tete Mine

Ljubi otroci!

Naši otroci so vsi z velikanskim navdušenjem pozdravili počitnice. Posebno Bumček je bil ves razposajen in srečen, saj tudi zna najbolj ceniti počitnice, ker že hodi v šolo. Mojca in Mažek sta pa še bolj majhna in jima je vsak dan praznik in imata vse leto počitnice.

Na kmetih so počitnice najbolj prijetne. Bumček bo pri stricu krave pasel, z drugimi otroki bo pomagal seno obračati in sušiti, deteljo bo vozil z njive domov, in kadar bo imela teta čas, se bo smel iti v vaški potok kopat. Lansko leto je bil Bumček tudi pri stricu na počitnicah, in ker je videl strica, kako ribe lovi, jih je hotel tudi sam nekaj ujeti. Seveda ni imel ne palice, ne trnka, toda sosedov Mihec mu je zaupal, da zna tudi z golimi rokami loviti ribe. Oba sta se spravila v potok, Miha je segel pod korenine stare vrbe in res je privlekel lepo postrv na beli dan. Zdaj je hotel tudi Bumček poizkusiti srečo, segel je pod korenine — toda o groza! — zagrabil je raka, in malo je manjkalo, da ga ni uščipnil. Od tistih dob ni Bumček nič več navdušen za ribolov. Pravi, da bo rajši počakal, da odraste in da mu stric podari ribiško palico in trnek.

Vam vsem želim prav prijetne počitnice, obilo veselja in zabave in mnogo lepih, solnčnih dni.

Vaša
TETA MINA.

Prav za prav bi moral biti v vsakem zakoniku:

Nujno potrebno je, da se pred kopanjem na soncu dobro namažete z NIVEA, ker se šele tedaj zmanjša nevarnost za sončne opekline. Važno pa je, da uporabljate v ta namen samo originalno kremo NIVEA in olje NIVEA, kajti samo NIVEA vsebuje EUCERIT, najboljšo krepilno sredstvo za kožo. Po uporabi kreme in olja NIVEA Vam porjavi koža lepše in enakomernejše.

Obiski v počitnicah

V počitnicah je najlepša priložnost, da obiščemo sorodnike in prijatelje, ki žive v drugem kraju, zlasti če prebivajo na deželi, v lepi okolici. Taki obiski so gostu in gostitelju lahko v razvedrilo, toda mnogokrat se zgodi, da so ti in oni razočarani. Pri srednjem sloju je tak obisk združen navadno z večjimi stroški, posebno če ni v hiši zadosti prostora in je treba za gosta najeti sobo pri sosedih. Mnogokrat gost ne ve, za koliko časa naj pride na obisk, zato je najbolje če gospodinja piše: Od 15. do 30. julija nam bo Tvoj obisk dobrodošel. Jasnost je v takem primeru najboljša. Če pa pustimo, da gost sam določi čas, ki ga hoče preživeti pri nas, se zgodi, da ostane več časa, kakor nam je ljubo, in to morda samo zato, ker misli, da bi nas užalil, če bi prekmalu odšel. Potem se pa zgodi, da neroden otrok vpraša: «Teta, ali še ne boš kmalu odšla?» ali pa da gre hči preštet stričeve sveže ovratnike, da bi iz tega sklepal, koliko časa misli še ostati. Med sorodniki je torej najbolje, da se poprej jasno domenijo, kako dolgo mislijo ostati in kdaj mislijo priti.

Med prijatelji in znanci pa naj velja pravilo: «Najmilijeg gosta tri dana do-

sta!» Če se bomo držali tega pravila, nas bodo povsod radi sprejeli in jim bo naš obisk v lepem spominu.

Gost se mora potruditi, da ne bo v hiši v napoto in da bo pustil lepe spomine. Kdor zahteva, da mu strežejo, če mora gospodinja sama opravljati večino gospodinjskih del, kdor pokaže užaljen obraz, če niso domači vedno pri njem in ga ne zabavajo, kdor prihaja netočno h kosilu in večerji, se ne sme čuditi, če si domači oddahnejo, ko odide iz hiše. Prav tako je netaktno, če kdo pripoveduje, kako udobno ima vse doma in da mu služkinja vse napravi, pa pokaže nezadovoljen obraz, če si mora sam kaj napraviti, češ, tega doma ne delam. Pač pa bo priljubljen tisti, ki se prilagodi navadam domače družine in ki sem ter tja prime za kakšno delo, da razbremeni gospodinjstvo.

Navadno nam je premoženjsko stanje družine, ki jo obiščemo, znano. Če vemo, da bodo imeli gostitelji stroške z nami, moramo na takten način prevzeti del teh stroškov. Pri bližnjih sorodnikih damo gospodinjji lahko tudi denar, seveda na način, ki ne bo žaljiv, če se pa bojimo, da bi jo užalili, pa prispevamo h gospodinjstvu na drug način. Če pridemo iz mesta na deželo, prinesimo s seboj špecerije, kave, riža, sladkorja, kakaa, čokolade, blaga za oblekice, če pa pridemo s kmetov v mesto, pa prinesimo svežega presnega masla ali dobre domače masti, sadja, marmelade, domačo šunko, steklenico pristnega brinovca, košarico jajc ali kaj podobnega, na vsak način kaj takega, kar bo gospodinja lahko porabila že v času na-

šega bivanja pri njej, da se ji ne bo nabralo preveč stroškov.

Nespametno je pa kupovati darila, ki nimajo praktične vrednosti. Gospodinjji, ki mora računati z vsakim dinarjem, bo napravila kristalna vaza manj veselja kakor pa kilogram dobre kave. Otrokom ne prinašajte bonbonjer, rajši blago za domačo oblekico! Če pa pridete k družini, ki živi v dobrih razmerah in gospodinjji ni treba gledati, kako bi obračala denar, lahko podarite tudi luksuzne predmete. V vsem bodite takti, prilagodite se navadam gostitelja, tako da boste vi in gostitelj lahko odkritosrčno želeli, da jih v prihodnjih počitnicah spet obiščete. (fl)

Činitelji priložnostnega pouka

(Nadaljevanje.)

Če so pa otroka knjige že spravile na krivo pot, potem ga pripeljimo neopazeno nazaj na pravo pot, k njegovim dolžnostim. Jemljimo ga s seboj na izprehod in ga izkušajmo vneti za lepoto narave. Goji naj cvetice ter zbira žuželke in rastline. Pojdimo z njim med ljudi, zlasti k revnim ljudem, da vidi njih bedo in siromaštvo. Ohladimo to-

rej njegovo navdušenost za nemogoče fantastične reči s tem, da bo spoznal resnično življenje.

Ne dovolimo otrokom čitanja humoriističnih zgodb pokvarjenih otrok. To so sicer otrokom precej priljubljene knjige, a marsikateri otrok se je že z njimi pokvaril.

Časnik ni za otroka. Če pa zmoredno, naročimo zanj dober mladinski list.

Knjig, ki so po vsebini dvoumne, ne imejmo v hiši.

Razgovori. Prva otrokova družba je domača obitelj. Tu se otrok nauči materinščine in si s tem prisvoji tudi mišljenje in jezik, ki vlada v družini. To prisvojitve pospešujejo razgovori. Razgovori v obitelji imajo dvojen namen: da otroka ob vsaki priložnosti poučimo in da ga moralno vzgojimo.

Otrok si spočetka tudi sam ustvarja sodbe o kakem predmetu, tisoč in tisoč predmetov pozna, a ne pozna njih namena. Zato kar naprej izprašuje: «Kaj je to? Zakaj je to?» To radovednost mu moramo utešiti. Na vprašanja mu moramo odgovarjati kratko in ljubezno. Z domačimi razgovori navadimo otroka tudi pravilnega govorjenja. Zato se ogiblamo spačenega jezika. Druga korist teh razgovorov je, da vadimo otroka v opazovanju s tem, da njegovo pozornost usmerimo dalje časa na isti predmet. Napačno bi bilo otroka obdati z mnogimi novimi stvarmi hkrati. Namesto da bi njegovo pozornost vadili, raztresemo s tem samo njegove misli.

Če opazimo, da otrok samo iz navade vprašuje, potem mu namesto odgovora stavimo vprašanja, na katera naj nam sam odgovori.

Šest- do sedemleten otrok že hrepeni po družbi svojih vrstnikov. Dostikrat se rajši igra in razgovarja s tujimi otroki ko s svojimi bratci. To ni prav, ker bi mu moralo biti med domačimi življenje najbolj prijetno in ker se potem preveč odtuji obitelji. Družabno življenje zahteva mnogo zatajevanja. Otroku mora biti vljuden, pozoren in skromen proti članom domače družine, in sicer iz ljubezni do njih, ne pa samo tedaj, kadar ga drugi vidijo.

Velika napaka je, če otrok samega sebe preveč poveljuje in ni ponižen. Komaj je iz šole ali pa še ne, že hoče vse vedeti in imeti glavno besedo v družbi, katere središče so seveda on, njegovi uspehi in njegova dejanja.

Kakor hitro to zapazimo, se moramo takoj oglasiti. Zgodaj moramo vcepiti otroku ponižnost in poslušnost. Ne dovolimo, da bi imel otrok glavno besedo v družini. Ne dovolimo mu nobene nesposobnosti v pogovoru, posebno ne sa-

mohvale in ironičnega kritiziranja starejših ljudi. Pa tudi starejši morajo paziti, kaj govorijo v pričo otrok. Otroku naj ne sliši ničesar, česar bi sam ne smel govoriti.

Pesem. Kakor pripovedka, vpliva na otroško dušo tudi pesem. Vpliv je spočetka samo čustven. Ritem in zvenenje zvokov vplivata na otroka prijetno.

Od kraja vsebina niti ne zanima otroka, ki tudi ne pazi nanjo, samo glasbeni momenti ga zabavajo. Od tretjega leta dalje ugaja otroku tudi že vsebina. Dobre pesmi za otroka so tiste, v katerih sta vsebina in melodija tesno zvezani, potem pesmi, v katerih je melodija preprosta in njih obseg majhen in ki so pristno slovenske. Mati naj otroku dosti poje in naj ga nauči kolikor mogoče zgodaj različnih preprostih pesem. Pesem ni samo sredstvo za razvoj čuta za lepoto, ampak tudi za duševno razpoloženje, razvija pa celo razum.

(Nadaljevanje prih.)

Gospodinjstvo

JEDILNI LIST ZA TEDEN DNI.

Ponedeljek.

Opoldne: 1. Grahova juha. 2. Orehovi rezanci. 3. Jabolčni kompot.

Zvečer: Jetra s krompirjem. Solata.

Torek.

Opoldne: 1. Goveja juha s petelinčki. 2. Govedina. Stročji fižol v omaki. Krompir v oblicah. 3. Rezine s kresnim grozdičem.

Zvečer: Kruhov praženec. Česnjevi kompot.

Sreda.

Opoldne: 1. Krompirjeva juha. 2. Telečje zarezance s paradižniki. Močnat žličniki. 3. Borovnice s sladkorjem.

Zvečer: Skuta s smetano. Čaj.

Četrtek.

Opoldne: 1. Telečja obara. 2. Riž z graham. Kumare na poljski način.

Zvečer: Ocvrt priželjc. Solata iz stročjega fižola.

Petek.

Opoldne: 1. Kolerabična juha. 2. Ribji zrezki. Pečen krompir. Gorična omaka. 3. Sadne rezine.

Zvečer: Špageti. Paradižnikova omaka.

Kako lepi vzorci!

Nežne tkanine, ki jih prinaša poletje, rabijo tudi posebno nego. LUX — se peni že v mrzli vodi — varuje Vaše lepe stvari, ohrani in poživljuje barve.

LUX

Se peni tudi v mrzli vodi.

Sobota.

Opoldne: 1. Šunkova juha. 2. Marelični cmoki.

Zvečer: Vampi s krompirjem. Kompot.

Nedelja.

Opoldne: 1. Paradižnikova juha. 2. Preslanjeno telečje stegno. Pečen krompir. Zabeljen stročji fižol. 3. Sadna žolica (397).

Zvečer: Obloženi kruhki. Čaj.

Številke v oklepajih pomenijo številke receptov v naši kuharski knjigi «Kako naj kuham». Za debelo natisnjena jedila prinašamo recept.

Orehovi rezanci.

Iz dveh jajc, 20 dkg pšenične moke, 2 dkg masti in ščepca soli zamesimo testo za rezance, ki jih potem zrežemo 1 cm široko in kuhamo osem minut v slanim krompirju. Ko so kuhani jih precedimo, polijemo z mrzlo vodo in počakamo, da se popolnoma odcedijo. Medtem prepražimo na 8 dkg presnega masla 15 do 20 dkg zmletih orehov, zvrhano žlico sladkorja in ščepec cimeta. V tej zmesi povaljamo nato rezance, ki jih, preden jih postavimo na mizo, potresemo še s sladkorjem.

(Po «Wiener Küches».)

Jetra s krompirjem.

20 dkg telečjih jeter narežemo na tanke rezine in jih začnimo s poprom in majeronom. Medtem skuhamo ½ kg krompirja, ki ga potem narežemo na rezine ter osolimo in opopramo. Na 6 dkg razbeljene masti zarumenimo veliko na drobno sesekljano čebulo in vržemo na mast jetra. Ko se jetra napno, pridenemo še krompir in oboje skupaj dobro prepražimo. Nato pridenemo 2 dkg presnega masla in prilijemo nekoliko juhe ali vode, da dobimo srednjegosto omako. Jed osolimo, če je še potrebno, jo potem še enkrat prevremo in takoj serviramo.

(Po «Wiener Küches».)

Pazite na to!

BAYER

Vsaka ASPIRIN TABLETA mora imati Bayer-jev križ!

ASPIRIN

Objava po receptu pod št. 1984 od 26. 12. 1936.

Rezine s kresnim grozdijcem.

6 dkg presnega masla, dva rumenjaka in 5 dkg sladkorja zmešamo, da se speni. Potem dodamo še 6 dkg zmletih orehov ali pa lešnikov, pol zavitka pecilnega praška in dve žlici goste kisle smetane. To zmes denemo v dobro namazano pekačo in jo na hitro spečemo. Nato stepemo dva beljaka v sneg, ki ga dobro potresemo s sladkorjem, mu primešamo jagode kresnega grozdjčica ali pa kakšnega drugega drobnega sadja in stresemo vse skupaj na pečeni kolač, ki ga porinemo še za trenutek v toplo pečico, da se sneg po vrhu nekoliko osuši.

Krompirjeva juha.

Žlico masti razbelimo in pražimo na njej nekoliko na drobno sesekljane čebule, zelenega peteršilja, na rezance zrezanega ohrovt, en koren in drobno kolerabico. Ko je zelenjava na pol mehka, zarumenimo pri kraju posode dve žlici moke, zalijemo z vodo in dodamo približno četrt kilograma na kocke zrezanega krompirja. Ko je krompir kuhan, denemo v juho še šopek zelenega peteršilja in list kopra, kar vzamemo potem iz juhe, jo osolimo in začnimo s poprom ali pa s papriko.

Telečje zarebrnice s paradižniki.

Pol do tri četrti kilograma zarebrnic potolčemo, posolimo, povaljamo v moki in spečemo z obeh strani na razbeljeni masti. Potem jih pobremo iz kozice in opražimo na masti dve žlici moke, nato pa zalijemo prežganje s pretlačenim sokom iz $\frac{1}{2}$ kg paradižnikov, ki smo jih skuhal v lastnem soku, dodamo pol kozarca kisle smetane, omako prevremo in polijemo čez zarebrnice.

Kumare na poljski način.

Kumare olupimo, zrežemo, osolimo in dušimo do mehkega na presnem maslu. Dušene kumare stresemo v skledo in potresemo po vrhu sesekljano v trdo kuhano jajce, sesekljanega peteršilja in na masti zarumenjenih drobtin. Nazadnje polijemo vse skupaj še s presnim maslom.

Šunkova juha.

V govejo juho denemo nekoliko paradižnikove mezge ali pa svežih paradižnikov, vendar ne sme biti juha predeča. Posebej opražimo na masti sesekljano prekajeno meso hkrati z rižem in stresemo potem oboje v juho.

Preslaninjeno telečje stegno.

Kos telečjega stegna (tri četrti kilograma) operemo, osolimo in pretak-

nemo s 4 dkg prekajene slanine. Nato razbelimo 5 dkg masti in zalijemo z njo pečenko, ki jo potem pečemo v pečici in večkrat oblijemo z lastnim sokom. Proti koncu dolijemo soku nekoliko vode, prav nazadnje pa še kozarec kisle smetane.

Obloženi kruhki.

Režnje črnega ali pa rženega kruha namažemo s presnim maslom in jih obložimo na najrazličnejše načine.

Rdeče redkvice narežemo na tanke rezine, ne da bi jih olupili, in jih nalozimo na kruh, vmes pa denemo majhne listke peteršilja.

S kislimi kumaricami obložimo kruhke tako, da jih zrežemo na tanke rezine, in denemo na vsako kumarično rezino kupček majoneze.

V slani vodi skuhamo posamezne cvete cvetače ali pa glavice brstičnega zelja, jih potem po dolgem razpolovimo in zložimo na kruh. V obeh primerih pridenemo lahko tudi nekoliko gnjati.

Presnemu maslu primešamo lahko pretlačenih sardel, ga namažemo potem na kruh in denemo nanj tudi kapre.

Vrtnice v kuhinji

Vrtnica je že od nekdaj najbolj priljubljena cvetlica. Vrtnice so stale ob zibelki, vrtnice so krasile mladino, vrtnice so dehtele ob poročnih oltarjih, vrtnice so bile okras slavnosti, z vrtnicami so obsipali smrtno postelje. To je poetični pomen vrtnic, ki se o njem tako pogosto govori. O praktični uporabi vrtnic pa slišimo le redko, in vendar je imela vrtnica svoj pomen tudi v kuhinji.

O rimskih kuharjih piše Seneca: «Uspehi njih kuharske umetnosti so bili odvisni od dovoza vrtnic.»

Delali so vrtnični puding, vrtnične slaščice in vrtnični med. Zlasti pa so vrtnične liste devali v vino. Ob slavnostnih priložnostih so prostore bogato okrasili z vrtnicami. Vrtnice so stale na mizah, venčki iz vrtnic so krasili glave gostom, z vrtničnimi listi so posipali zofe in z vrtnicami so zaljšali čaše, in katerih so pili vrtnično vino. To vino je bilo namreč v starem Rimu tako priljubljeno, kakor pri nas najboljše vrste vina. Kronike poročajo, da je plemeniti patricij izdal za vrtnično vino pri slavnosti, ki jo je priredil, štiri milijone sesterčijev. Cesar Neliogabal je dal celo napolniti svoje ribnike z vrtničnim vinom in ga je dal, ko se je v njem skopal, razdeliti med reveže. O pripravljanju vrtničnega pudinga se nam je ohr-

Medeni tedni . . .

za mlado ženo nova doba, polna skrbi, kako si bo lepo in udobno uredila dom. Dobri nasveti matere so ji dobrodošli. Ona mora odgovarjati na razna vprašanja: «Kako bom imela svoje gospodinjstvo vedno v redu, kako bom najbolje kuhala, kako bom opravila vsa hišna dela, zlasti pa, kako naj perem perilo, da bo lepo belo in dobro ohranjeno?» Ravno pri pranju perila mora biti človek posebno previden! Ako bi se nesnaga držala samo na površju perila, bi bilo pranje čisto preprosto. Navadno pa prodre v samo tkanino in se utrdi med vlaknenca. Zaradi tega svetuje mati svoji hčerki, naj uporablja za pranje samo Schichtovo milo Jelen! Bogata, bujna pena prodre globoko v tkanino ter odpravi prizanesljivo tudi najtrdozvrtnjšo nesnago. Že štirje rodovi imajo najboljšo izkušnjo s Schichtovim milom Jelen.

nil v Apicijevi knjigi tale recept: Vzemimo očiščene liste vrtnic, odreži bele spodnje dele in jih stolci v možnarju, nato pa primešaj pikantno omako. To gmoto pretlači skozi sito, vzemi četvero telečjih možganov, pridaj ščepec popra in soli ter premešaj s sokom iz vrtnic; nato primešaj še osem jajc, poldrugo čašo dobrega vina, čašo vina iz suhega grozdja in nekoliko žličk najboljše olja. Potem namaži pudingovo tvorilo z oljem, vlij gmoto vanj in speci.

Tudi nemška srednjeveška kuhinja je uporabljala vrtnice, zlasti vrtnično vodo, ki so jo pridevali juham in omakam, posebno radi pa so delali vrtnično omako k jerebicam. Na Bavarskem devajajo še dandanes vrtnične liste v nekatere vrste peciva. Na jugu in vzhodu uporabljajo vrtnice za živilo le še tu pa tam. Lepo po vrtnicah diši grški med, ki ga čebele nabirajo na vrtnicah; izvaža se v pločevinastih skatlah v Anglijo. Dokler pa je bila Grška pod turško oblastjo, so morali ves vrtnični med oddajati v serail. Iz vrtničnih listov in sirupa pripravljajo Grki vrtnični sladkor, ki spada zlasti v Egiptu in Mali Aziji med najboljše slaščice. Azijati pa uporabljajo vrtnični kis za solato in pri boleznih in omedlevicah.

Samo dobro blago se ponareja, zato je tudi toliko ponaredb «Pravega Francka». Pravi je samo v zavitkih z «mlinčkom».

Pozdravljena izprememba. Tropična pijača Ka-Aba je idealna družinska pijača za mlade in stare: najljubša pijača dečev, pozdravljena izprememba za odrasle. Ka-Aba je lahko prebavljiva, ne zapira, ima čokoladni okus, ji ni treba dodajati sladkorja, je v eni minuti pripravljena. V Ka-Abi je tropično solnce!

Prav skozi usta prihajajo v človeški organizem različne bolezni, katerih nosilci so bakterije. Te invazije se boste najlaže ubranili z racionalno nego ust s pomočjo zobne vode Odol. Odol L 83 Vas prijetno osveži in varuje okuženja. Odol L 83 ima to lastnost, da prevleče sluznico ustne dupline s tenkim nasadom, ki deluje še ure in ure po uporabi. Če uporabljate Odol L 83 za nego ust, potem zares racionalno negujete usta. Odol L 83 je zelo ekonomičen pri uporabi, ker ga je treba samo nekaj kapljic, zato je Odol tudi poceni.

Kadilci, ki hočejo imeti bele zobe brez nikotinovega nasada, naj uporabljajo zobno pasto Solvolith. Zobna pasta Solvolith je za kadilce nenadomestna in prvovrstna. Najtanjši nasad zobnega kamna sproti raztopi, zobje pa ohranijo naravno barvo. Zobna pasta Solvolith ima v sebi naravno karlovarsko sol iz vreca, a zdravniki jo priporočajo že 35 let.

Gospa! Tudi v tej hudi vročini je kuhanje prijetno, če si omislite patentirani kuhalnik na petrolejev plin «Triumph». Natančneje v današnjem oglasu «Kuhalnik na petrolejev plin».

Naročilna za list s krojno prilogo in 5 gospodinjstvenih knjig: za vsa leto Din 105.—, za pol leta Din 54.—, za četrt leta Din 27.—; za Ameriko in inozemstvo dolarjev 5.—; za Italijo Lir 70.—.

Posamezna številka Din 5.—, krojna priloga Din 2.—, gospodinjstvena knjiga Din 30.—.

Deset broširanih leposlovnih knjig Din 100.—, Vezava Din 60.—.

Deset broširanih rodbinskih knjig Din 67.—, Vezava Din 60.—.

Rokopis se ne vračajo.

Izhaja vsakega 1. v mesecu.

Odgovorna urednica Rija Podkrajškova v Ljubljani.

Uredništvo in uprava v Ljubljani, Dalmatinova ul. 8/I. Tel. 21-32.

Tisk Delniške tiskarne d. d. v Ljubljani. Predstavniki: Ivan Ovsenik v Ljubljani.

VSAKO JUTRO MLAJŠA!

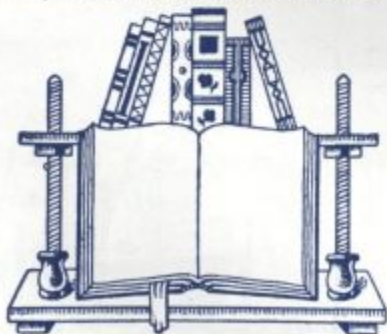
Drevi: Uporabite rožnato kremo Tokalon, hranilo za kožo, ki vsebuje Biocel, senzacionalno odkritje dr. Stejskala, profesorja dunajskega vseučilišča. Ta vitalna hrana za kožno tkivo se pridobiva iz skrbno izbranih mladih živali. Znanost je ugotovila, da baš zaradi izgube tega naravnega elementa iz kože nastajajo gube. Krema Tokalon, hranilo za kožo, z Biocelom vrača koži ta element v času počitka ter napravi kožo spet gladko, čvrsto in mlado.

Jutri zjutraj:

Poglejte, v kolikšni meri je koža bolj sveža in gladka že po prvi uporabi. V nekaj dneh začne gube izginjati. V tednu dni ste videti za leta mlajša. Uporabljajte zjutraj belo kremo Tokalon (ki ni mastna). Ona razkraja zajedalce ter napravi kožo mehko, gladko in belo. Žene 50 let lahko dobijo očarljivo polt, s katero bi se lahko ponášala vsaka mladenka. Uspešni rezultati so zagamčeni, ali pa se denar vrne.

Najlepši okras sobe je knjižna omara

z lepo in okusno vezanimi knjigami. — Lepo vezavo, od preprste do najfinejše, Vam oskrbi knjigoveznica

JOŽE ŽABJEK

LJUBLJANA, DALMATINOVA ULICA STEV. 10

Telefon 24-87

Izdelava vsakovrstnih trgovskih knjig po naročilu, kakor tudi vseh drugih v to stroko spadajočih del. Lastni črtni stroj.

KLIŠEJE

ENO IN VEČ BARVNE

JUGOGRAFIKA

LJUBLJANA, SV. PETRA NASIP 23

ZA ELEGANTNE DAME

49.-

68.895—8195

Čevljički za lepe dni k vsaki lahki poletni obleki iz močnega lanenega platna drap barve z belo pasputo in na pol visoko peto.

Cena Din 49.—

59.-

1125—9621

Eleganten in lahek damski čevelj iz močnega svilnatnega lido-platna z okrasnim od modre antilope in kožnatimi podplati.

Cena Din 59.—

19.-

59.-

72.295—4044

Lep in eleganten poletni čevljiček za izprehode iz finega meliranega drap platna z lepim okrasom in nizko peto.

Cena Din 59.—

79.-

3385—15.165

K lahki poletni obleki, za izprehode in za plažo eleganten odprt čevljiček iz finega belega nubuka s kožnatimi podplati in nizko peto.

Vendar stane samo Din 79.—

29.-

79.-

2995—16.133

Fin poletni čevljiček iz močne hrupave perforirane bele kože. Kožnati podplati in na pol visoka peta.

Cena Din 79.—

79.-

5385—15.179

Najnovejši model! Za elegantno damo, za kopanje in letovanje lep čevljiček iz finega belega nubuka z zapono čez nart. Kožnati podplati in visoka peta.

Cena nenavadno nizka, samo Din 79.—

flata

